

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(680)

67. posiedzenie
Komisji Rodziny i Polityki Społecznej
w dniu 29 marca 2007 r.

VI kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie wniosków zgłoszonych na 30. posiedzeniu Senatu do ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy.

(Początek posiedzenia o godzinie 9 minut 07)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Antoni Szymański)

Przewodniczący Antoni Szymański:

Otwieram posiedzenie Komisji Rodziny i Polityki Społecznej Senatu.

Witam panie i panów senatorów, przedstawicieli Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, witam przedstawicieli Państwowej Inspekcji Pracy, Biura Legislacyjnego, sekretariatu komisji, przedstawicieli rządu.

Proszę państwa, w programie jest rozpatrzenie dziewięćdziesięciu trzech poprawek zgłoszonych do ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy.

Czy ktoś z państwa senatorów ma jakieś uwagi w sprawie programu? Nie.

Wobec tego przechodzimy do rozpatrywania.

Zaraz udzielę głosu pani Ewie Tomaszewskiej.

Chciałbym zaproponować, żebyśmy w kolejności odnosili się do poprawek przygotowanych przez Biuro Legislacyjne, niezależnie od tego, że były one także zgłaszane grupami.

Informuję państwa, że przejąłem poprawki przygotowane przez Kancelarię Prezydenta RP po to, żebyśmy przedyskutowali również te propozycje. W związku z tym będę prosił przedstawicieli Kancelarii Prezydenta RP o przedstawienie nam uzasadnienia tych poprawek.

Pani Ewa Tomaszewska, proszę bardzo.

Senator Ewa Tomaszewska:

Dziękuję bardzo.

Chciałabym zwrócić się w paru zdaniach do przedstawicieli Kancelarii Prezydenta RP i do przedstawicieli rządu z dwiema różnymi kwestiami.

Otóż przy naturalnej sympatii dla strony reprezentującej pana prezydenta i przy wielkiej wdzięczności dla niego za zajęcie się problemem respektowania pracy w Polsce, chciałabym zwrócić uwagę na fakt, że poprawki, które dotyczą kwestii tego, co jest organem i co było w koncepcji pana prezydenta, są poprawkami, które, jak państwo sami powiedzieli, wynikają z pewnych porównań pomiędzy funkcjonowaniem NIK a funkcjonowaniem Państwowej Inspekcji Pracy. Choć są to oba organy kontrolne, to chciałabym jednak zwrócić uwagę, że specyfika ich funkcjonowania jest inna.

Ja współpracuję i z jedną, i z drugą instytucją praktycznie od 1990 r., głównie jako działacz związkowy, czasem jako parlamentarzysta i mam świadomość, jak różny jest tryb działania tych instytucji.

W przypadku NIK kontrola trwa trzy miesiące, pół roku i jej wyniki rozpatrywane są przez kolegium. To się da zrobić przy takich terminach. W przypadku Państwowej Inspekcji Pracy natomiast kontrola trwa czasem trzy dni, a czasem cztery godziny. Weźmy pod uwagę, że tych decyzji jest pół miliona w ciągu roku. Po uwzględnieniu faktu, że mamy szesnaście województw, a więc szesnastu inspektorów okręgowych, oznaczać to będzie, że jeśli spośród dni w roku nie wyłączymy ani świąt, ani niedziel, ani tym bardziej wolnych sobót, codziennie inspektor okręgowy przeciętnie będzie musiał rozpatrzyć i zatwierdzić osiemdziesiąt siedem, osiemdziesiąt osiem takich spraw. Nikt odpowiedzialny nie chce podpisywać wszystkiego w ciemno, a każda ze spraw dotyczy zdarzeń, które miały miejsce w zakładach rozproszonych na terenie całego województwa. Przytomne, świadome i odpowiedzialne zatwierdzenie takiej decyzji jest praktycznie niemożliwe.

Stąd prośba, by moje zdecydowanie niechętne odniesienie się do tego rozwiązania nie było traktowane jako brak akceptacji dla koncepcji pana prezydenta. Po prostu uważam, że jest to niewykonalne. Rzeczywiście jest duża różnica między tym, co się dzieje w innych instytucjach kontrolnych, a tym, co się dzieje w Państwowej Inspekcji Pracy. I chyba wszystkim nam zależy na tym, żeby inspekcja nie paraliżowała pracy pracodawcom, nie siedziała tam po kilka miesięcy, a wykonała swoją pracę w kilka godzin. To jest to, co chciałam powiedzieć do przedstawicieli pana prezydenta.

Natomiast jeśli chodzi o wczorajsze wystąpienie w imieniu rządu pani minister Rafalskiej, która przekazała nam stanowisko ministra gospodarki, to pozwolę sobie powiedzieć, że dziś w mediach podawano, że Eurostat stwierdził, iż Polska jest krajem wśród krajów Unii Europejskiej, w którym jest najwięcej śmiertelnych i ciężkich wypadków na kolei. Otóż część z nich niewątpliwie wynika z nieprzestrzegania przepisów o ruchu drogowym, ale do części mogłoby nie dojść, gdyby rzeczywiście nadzór nad respektowaniem przepisów bhp był większy.

To chciałam powiedzieć co do takich generalnych rzeczy, zanim rozpoczniemy głosowanie nad poszczególnymi poprawkami. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.

To były uwagi ogólne pani senator Tomaszewskiej.

Proponuję przejść do propozycji poprawek. Mamy ich dziewięćdziesiąt trzy i dlatego musimy o wszystkich sprawach dyskutować w pewnej dyscyplinie.

Poprawka pierwsza, zaproponowana przez pana senatora Augustyna.

Panie Senatorze, czy mogę poprosić o kilka słów, o przedstawienie pana poprawki do art. 7 ust. 4, a głównie o pokazanie różnicy pomiędzy zapisem obecnym a proponowanym przez pana.

Senator Mieczysław Augustyn:

Intencja została wyrażona na poprzednim posiedzeniu komisji w czasie obrad plenarnych, wobec tego powiem tylko, że w propozycji sejmowej jest pozostawiona marszałkowi swoboda kształtowania – nazwijmy to – proporcji w składzie rady, my proponujemy zrównoważony jej skład.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Czy w tej sprawie ktoś z państwa chciałby zabrać głos?
Bardzo proszę.

**Główny Inspektor Pracy
Bożena Borys-Szopa:**

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Panie i Panowie Senatorowie!

Byłam przez jedną kadencję przewodniczącą Rady Ochrony Pracy, później zastępcą. Powiem, że Rada Ochrony Pracy jest ciałem powoływanym przez marszałka Sejmu i służącym marszałkowi Sejmu. Przez wszystkie kadencje rady parytet w zakresie przedstawicieli pracowników i przedstawicieli pracodawców był zachowany, przy czym ustalenie w tak szczegółowy sposób, ilu ma być posłów, senatorów, a ilu przedstawicieli zgłoszonych przez organizacje społeczne zajmujące się problematyką ochrony pracy, w tym także ekspertów... Jeśli chodzi o skład rady, to jest on niezmienny w tym artykule. Tak naprawdę pomysłodawcą i projektodawcą zapisu jest marszałek Sejmu, ponieważ Rada Ochrony Pracy jest organem służącym właśnie marszałkowi Sejmu nie tylko przy ocenie działań Państwowej Inspekcji Pracy, ale także przy wszystkich innych zadaniach, którymi Sejm się zajmuje. I myślę, że zapis, który jest w ustawie, gwarantuje możliwość funkcjonowania rady w takim zakresie, w jakim pan marszałek uzna za stosowne.

Powiem tylko, że w tej kadencji liczba przedstawicieli pracowników jest o jeden mniejsza niż liczba przedstawicieli pracodawców. Po prostu tak pan marszałek uznał. Myślę, że to jest jego prawo. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Czy jeszcze będą jakieś głosy, czy też możemy przejść do głosowania?

Bardzo proszę, pani Tomaszewska.

Senator Ewa Tomaszewska:

Dziękuję.

Chciałabym przypomnieć, że obecna przewaga pracodawców wynika stąd, że pan marszałek uznaje decyzje sądu co do reprezentatywności, a choćby w komisji trójstronnej mamy cztery organizacje reprezentujące pracodawców i trzy organizacje reprezentujące związki zawodowe. Stąd wynika różnica. Ten zapis będzie oznaczał zmniejszenie reprezentacji pracodawców. Dziękuję.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, rozumiem, że możemy przejść do głosowania w tej sprawie.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem poprawki pierwszej? Proszę o podniesienie ręki. (3)

Kto jest przeciw? Proszę o podniesienie ręki. (3)

Kto się wstrzymał? (0)

Poprawka nie uzyskała poparcia.

Przewodzimy do poprawki drugiej. To jest poprawka Komisji Rodziny i Polityki Społecznej.

Poproszę Biuro Legislacyjne o dwa zdania przypomnienia. To już przerabialiśmy na posiedzeniu komisji.

Będziemy nad tymi poprawkami głosować, dlatego będziemy je króciutko przypominać.

Bardzo proszę.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Ta poprawka ma na celu wyeliminowanie z ustawy zakresu, który będzie określony w akcie wykonawczym do ustawy.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Myślę, że sprawa jest jasna. Pamiętamy ją z przedwczorajszej dyskusji.

Wobec tego przechodzimy do głosowania.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem poprawki? Proszę o podniesienie ręki. (6)

Jednogłośnie za. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy zatem do poprawki trzeciej.

Bardzo proszę Biuro Legislacyjne.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Jest to poprawka, która prawidłowo określa zakres upoważnienia ustawowego.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Czy możemy przejść do głosowania? Tak.

Proszę państwa, przechodzimy do głosowania.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem poprawki? Proszę o podniesienie ręki. (6)

Wszyscy senatorowie. Dziękuję bardzo.

Poprawka czwarta, zaproponowana przez pana senatora Wacha, którego nie widzę w tej chwili na sali.

Czy mogę prosić Biuro Legislacyjne o kilka słów na temat poprawki do art. 10.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Poprawka ma na celu rozszerzenie katalogu zadań Państwowej Inspekcji Pracy. Chodzi o dodanie do tego katalogu obowiązku, który polegałby na informowaniu pracowników i pracodawców o przysługujących im prawach, oraz obowiązku, który polegałby na podejmowaniu aktywnych działań wspierających edukację w zakresie praw pracowniczych.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Pani Inspektor, czy może się pani do tego odnieść? Proszę bardzo.

**Główny Inspektor Pracy
Bożena Borys-Szopa:**

Oczywiście, ona jest również do przyjęcia, niemniej jednak zastanawiam się nad jej sensownością, dlatego że zakres zadań Państwowej Inspekcji Pracy, w tym informowanie o prawach i podejmowanie aktywnych działań wspierających edukację, mamy w pozostałych artykułach, to jest w art. 10 w pktcie 7, w art. 18 ust. 1 w pktcie 8 i w art. 8, który mówi o szkole i o podejmowanych działaniach edukacyjnych. A więc jeśli chodzi o zadania określone w pktcie 15a, są one po prostu powieleniem działań, które inspekcja ma już przypisane w innych artykułach.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Pani minister Rafalska, proszę bardzo.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
Elżbieta Rafalska:**

Również nie popieramy poprawki, ponieważ jej zakres pokrywa się z regulacją w art. 10 ust. 1 pkt 7. Tak że mamy podobne stanowisko jak pani inspektor.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Proszę państwa, proponuję przejść do głosowania w tej sprawie.

Przechodzimy do głosowania.

Kto z pań i panów senatorów jest za poparciem poprawki czwartej? Proszę o podniesienie ręki. (2)

Kto jest przeciw? (4)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do poprawki piątej, pana senatora Augustyna.

Panie Senatorze, to jest blok poprawek, wobec tego prosiłbym o powiedzenie, jakie są ich konsekwencje. Proszę bardzo.

Senator Mieczysław Augustyn:

Ten zestaw poprawek zmierza do tego, ażeby kontrolami Państwowej Inspekcji Pracy nie obejmować przedsiębiorców.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie?

Bardzo proszę.

Zastępca Głównego Inspektora Pracy

Roman Giedrojc:

Panie Przewodniczący! Panie i Panowie Senatorowie! Pani Minister!

Ja chciałbym po prostu powiedzieć, że...

(Przewodniczący Antoni Szymański: Bliżej mikrofonu proszę.)

...problem był bardzo szeroko dyskutowany. To jest próba ograniczenia możliwości oddziaływania Państwowej Inspekcji Pracy – przypisanie kontroli tylko do pracodawców, z wyłączeniem przedsiębiorców, zatem wszystkich tych, którzy wykonują pracę najemną. A podkreślam, że praca najemna jest nadzorowana we wszystkich państwach Unii Europejskiej, z możliwością jurysdykcji inspekcji pracy. To znaczy, mówiąc krótko, jeżeli przedsiębiorca będzie zatrudniał tylko na podstawie umów cywilnoprawnych, my będziemy z tego wyłączeni. Dlatego apelujemy, żeby poprawkę odrzucić.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję.

Pani Ewa Tomaszewska.

Senator Ewa Tomaszewska:

Chciałabym zwrócić uwagę na niekonstytucyjność poprawki. Otóż eliminuje ona dbałość o warunki pracy innych osób niż formalnie uznani za pracowników, zatrudnieni u pracodawcy, co oznacza ograniczenie konstytucyjnego prawa do bezpiecznych warunków pracy. Dziękuję.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Pan senator Augustyn, proszę bardzo.

Senator Mieczysław Augustyn:

W naszym przekonaniu tak nie jest, zważywszy na treść art. 304 kodeksu pracy w odniesieniu do art. 207 i 208. Uważamy, że te zabezpieczenia istnieją.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Pan wyrażał już opinię w tej sprawie. Prosiłbym o niepowtarzanie się, chyba że są nowe treści.

**Zastępca Głównego Inspektora Pracy
Roman Giedrojc:**

Generalne na dzień dzisiejszy unormowania, które są w art. 304 odnoszą się wyłącznie do pracodawców, nie do przedsiębiorców. W związku z tym powtarzam: wprowadzenie takiego rozwiązania po prostu spowoduje brak możliwości oddziaływania inspekcji pracy.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Sekundkę, Panie Senatorze, na końcu, bo jeszcze będą dwa głosy.

Czy ja dobrze dostrzegłem? Pani senator Rafalska? Nie.

Bardzo proszę pana o zabranie głosu.

**Ekspert Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”
Maciej Sekunda:**

Dziękuję.

Maciej Sekunda, Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”.

Otóż my jesteśmy za poprawką, dlatego że jak państwo przeczytacie dokładnie ustawę o Państwowej Inspekcji Pracy, to ona wyraźnie mówi o tym, kogo ma kontrolować Państwowa Inspekcja Pracy, i mówi o przestrzeganiu przepisów prawa pracy. Tak więc jeżeli mówimy o przepisach prawa pracy, to w gruncie rzeczy odnosi się to do pracodawców, a nie do wszystkich.

Jeżeli natomiast pracodawca, tak jak mówi pan inspektor, zatrudnia na terenie budowy osoby fizyczne, samozatrudnionych, to można go kontrolować, jak słusznie zaznaczył pan senator, na podstawie art. 304, dlatego że na nim ciążyą obowiązki zapewnienia tym osobom bezpiecznych i higienicznych warunków pracy. De facto tę kwestię mamy już uregulowaną. Dziękuję.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Pan senator Augustyn, bardzo proszę.

Senator Mieczysław Augustyn:

Tylko jeszcze przypomnę, że trzeba te kwestie rozpatrywać także w związku z przepisami, które weszły w styczniu 2007 r. i eliminują patologiczne sytuacje dotyczące nadużywania samozatrudnienia, jak widać, w praktyce chyba skutecznie. Wobec tego moje odniesienie należy czytać także w tym kontekście. Dziękuję.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję. Proponuję przejść do głosowania.

Przechodzimy do głosowania.

Kto z państwa senatorów jest za poparciem poprawki? Proszę o podniesienie ręki. (2)

Kto jest przeciw? Proszę o podniesienie ręki. (4)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy zatem do poprawki szóstej, która nie uzyskała poparcia.

Proszę Biuro Legislacyjne o przypomnienie.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Poprawka umożliwi Państwowej Inspekcji Pracy sprawowanie nadzoru i kontroli w przypadkach, kiedy osoby przebywające w zakładach karnych lub w zakładach poprawczych wykonują prace na terenie tych zakładów.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.

Proponuję przejść do głosowania w tej sprawie.

Przechodzimy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki? Proszę o podniesienie ręki. (6)

Wszystkie osoby. Dziękuję bardzo.

Poprawka została przyjęta jednogłośnie.

Przechodzimy do poprawki siódmej, która też była omawiana.

Ale proszę Biuro Legislacyjne o przypomnienie.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Poprawka ma charakter precyzujący i wyraźnie wskazuje, w jakich sytuacjach Państwowa Inspekcja Pracy jest uprawniona do działania.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Przechodzimy do głosowania.

Kto z senatorów jest za przyjęciem poprawki? Proszę o podniesienie ręki. (6)

Wszyscy senatorowie są za przyjęciem poprawki.

Poprawka ósma była wraz z piątą, bo to był blok poprawek.

Przychodzimy zatem do poprawki dziewiątej, pana senatora Augustyna.

Poprawki: dziewiątą, dwudziestą dziewiątą, trzydziestą pierwszą, należy przegłosować łącznie.

Proszę, Panie Senatorze, o przypomnienie.

Senator Mieczysław Augustyn:

Poprawka zmierza do tego, żeby usunąć wskazywaną przez ekspertów w art. 11 niekonstytucyjność pktu 7, który nakazuje wypłatę wynagrodzenia, a jest to dopuszczalne tylko wtedy, kiedy są to stosunki publicznoprawne. Tutaj takich stosunków nie ma, bo to jest relacja pomiędzy dwoma podmiotami w obrocie cywilnoprawnym.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.
Pani Tomaszewska.

Senator Ewa Tomaszewska:

Chciałabym zwrócić uwagę, że przepis jest przeniesiony ze stanu aktualnego i funkcjonuje. Na jego niekonstytucyjność nie zwracano uwagi, wręcz przeciwnie. Jak cytowałam wczoraj na posiedzeniu plenarnym, w tej kwestii co najmniej jest rozbieżność między oceniającymi sprawę prawnikami a... Osoby o niepodważalnym tytule merytorycznym wypowiadały się za uznaniem zapisu za konstytucyjny, ponadto w praktyce okazał się on bardzo efektywnym środkiem. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję.
Czy ktoś z państwa chciałby w tej sprawie zabrać głos?
Pan senator Augustyn, proszę bardzo.

Senator Mieczysław Augustyn:

Cytowane przez panią w czasie debaty ekspertyzy nie odnoszą się do sytuacji adekwatnych do tej, którą omawiamy. Tam to rzeczywiście miało sens, bo dotyczyło relacji odnoszących się do ZUS, a więc stosunków publicznoprawnych, czyli obowiązków wobec państwa.

Tu są obowiązki podmiotów prywatnych wobec siebie. Te bezwzględnie powinien rozstrzygać sąd, jeśli mamy działać w zgodzie z art. 10 i 175 konstytucji.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.
Pani Inspektor, proszę.

**Główny Inspektor Pracy
Bożena Borys-Szopa:**

Chciałabym tylko zapewnić, że tak jak w przypadku obowiązującego od 2001 r. nakazu płatniczego, po który to instrument prawny inspektor sięga tylko w przypadku bezspornego świadczenia należnego pracownikom, tak w przypadku nakazu w zakresie

uznania istnienia stosunku pracy i potwierdzenia tego stosunku pracy na piśmie inspektor pracy będzie po niego sięgał tylko wtedy, kiedy bezsporne będzie, że wszystkie elementy przedmiotowo istotne wynikające z kodeksu pracy stanowią, iż mamy do czynienia z umową o pracę.

Powiem więcej: na tym etapie, na jakim jesteśmy w tej chwili, inspektor pracy jako organ i tak podejmuje działania, karając pracodawców, jeśli dopuszczają się takiego wykroczenia i nie zatrudniają pracowników na podstawie umowy o pracę tam, gdzie mamy do czynienia z ewidentnym stosunkiem pracy.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Proponuję przejść do głosowania w tej sprawie.

Przechodzimy do głosowania.

Kto z państwa senatorów jest za poparciem poprawek? Proszę o podniesienie ręki. (2)

Kto jest przeciw? Proszę o podniesienie ręki. (4)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo. Poprawki nie uzyskały poparcia.

Przechodzimy do poprawki dziesiątej. To jest poprawka mniejszości. Jeśli dobrze pamiętam poprawkę zgłosiła pani Tomaszewska, prawda?

(Senator Ewa Tomaszewska: Tak.)

Tak.

Czy pani Tomaszewska przypomni nam, czego dotyczyła? Proszę bardzo.

Senator Ewa Tomaszewska:

Otóż poprawka dotyczy właśnie tego, by nie tylko pracodawcę, ale i przedsiębiorcę można było kontrolować, i dotyczy możliwości użycia narzędzia, jakim jest nakazanie zawarcia stosunku pracy przez inspektora pracy, jeśli przypadek nie budzi wątpliwości. O tym przed chwilą mówiła pani inspektor.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Tak.

Proszę bardzo.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Jeśli można, chciałabym jeszcze tylko bardzo krótko gwoli wyjaśnienia. W poprawce trzydziestej, gdzie jest mowa o trybie odwoławczym, zostało przyznane uprawnienie do wnoszenia odwołań od decyzji inspektora pracy. Zastanawiam się, czy nie będzie wystarczające określenie, że to odwołanie przysługuje do sądu pracy, dlatego że w części sądów to są odrębne wydziały. W części sądów funkcjonuje wydział pracy

i wydział ubezpieczeń społecznych. Wydaje się, że tutaj powinno być do sądu pracy, ale poddaję to tylko pod rozważenie.

Senator Ewa Tomaszewska:

Dziękuję bardzo. Zgadzam się na taką autopoprawkę, zgodnie z którą będzie się to kierować bezpośrednio do wydziału pracy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję.

Pani senator zgłosiła autopoprawkę.

Pani minister Rafalska, proszę bardzo.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
Elżbieta Rafalska:**

Panie Przewodniczący, ja wczoraj na posiedzeniu plenarnym mówiłam na temat poprawki. Nie jest to co prawda stanowisko rządu, ponieważ stanowisko rządu odnosiło się do pierwotnej wersji projektu ustawy – mówię tu o prezydenckim rozwiązaniu, a tego tam nie było. Mamy stanowisko ministra finansów, który nie popiera tego rozwiązania i uważa, że niejasna jest moc prawna tych nakazów i że dotychczasowe środki należy uznać za wystarczające. Prezentuję tu pogląd ministra.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.

Panie Senatorze, za chwileczkę. Poproszę panią dyrektor, a pana na zakończenie, w kolejności.

Proszę bardzo.

**Zastępca Dyrektora Biura Prawa i Ustroju
w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Agnieszka Żałobka:**

Ja tylko gwoli przypomnienia chciałabym podkreślić, że kancelaria również wypowiadała się negatywnie, przeciwko poprawce. Decyzja administracyjna, która ingeruje w sferę stosunku pracy, wydaje się nam niedopuszczalna w systemie prawnym.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję.

Pan senator Augustyn, proszę bardzo.

Senator Mieczysław Augustyn:

Proszę państwa, to budzi podobne zastrzeżenia jak te, które podnoszone były w odniesieniu zarówno do rozciągania władztwa PIP na przedsiębiorców, jak i do kon-

stytucyjności zapisu. Wchodzimy w materię sądów. Popieramy stanowisko rządu i prezydenta w tej sprawie.

(Senator Stanisław Kogut: Oj, co się stało!)

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Panie Senatorze, nie komentujmy, bo czas nas bardzo goni.

Proszę bardzo.

Senator Stanisław Kogut:

Naprawdę nie odzywałem się na pierwszym posiedzeniu komisji.

Wydaje mi się, Drodzy Państwo, jedno: kogo my bronimy? Uczciwy pracodawca niczego się nie boi, jeżeli działa uczciwie, a jeżeli...

(Głos z sali: Przypominam sobie kazus Kluski, uczciwego pracodawcy.)

Przepraszam, przepraszam.

(Przewodniczący Antoni Szymański: Przepraszam, proszę państwa.)

Panie Ministrze, dziwię się panu. Przepraszam.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Proszę państwa, sekundka na to, żebyśmy wygasili troszkę emocje.

Wysłuchaliśmy kilku opinii, jeszcze wysłuchamy pana opinii. Proszę bardzo.

Ekspert Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”

Maciej Sekunda:

Maciej Sekunda.

Otóż absolutnie należałoby przychylić się do wcześniejszych stwierdzeń, że mówimy w gruncie rzeczy o bardzo wątpliwej materii prawa. To nie jest tak, jak mówiła pani senator Tomaszewska, że opinie w tym zakresie są przychylne. Co więcej, negatywnych opinii jest bardzo dużo. Jeżeli ten przepis wejdzie z całą pewnością będzie niekonstytucyjny. Narażamy akt prawny na jego zaskarżenie. Warto byłoby się zastanowić nad całą materią, bo zbyt szybko przechodzimy nad nią do porządku dziennego, nie zdając sobie sprawy, jakie konsekwencje wywołają te regulacje.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Proszę państwa, proponuję przejść do głosowania w tej sprawie.

Proszę bardzo. Króciutko, tak?

Zastępca Głównego Inspektora Pracy

Roman Giedrojc:

Proszę państwa, chciałbym państwu powiedzieć, że kwestia dotycząca wydawania tych decyzji – powtarzam – w sposób znaczący poprawiłaby możliwość oddziaływania Państwowej Inspekcji Pracy, ale w stosunku do kwestii, które są bezsporne.

Po pierwsze, dzisiaj inspektor pracy, oceniając, że zawarta umowa ma znamiona umowy o pracę, nakłada karę grzywny i też musi ocenić, i to jest przyjęte w przepisach prawa pracy. A po drugie, proszę państwa, jak mamy kontrolować legalność zatrudnienia? Przychodzę do podmiotu gospodarczego. Nie wiem, czy to jest przedsiębiorca. Nie potrafię powiedzieć, czy to jest pracodawca. Jak mam uregulować kwestie związane z zatrudnianiem tych osób, jeśli ewidentnie wynika, że jest to stosunek pracy?

Powiem więcej, dzisiaj mamy taką sytuację, że w sklepie małym, dużym i średnim dla przykładu pięć ekspedientek pracuje na podstawie umowy o pracę, a drugie pięć ekspedientek na podstawie umowy cywilnoprawnej. Ewentualnie chodzi po prostu o potwierdzenie kwestii związanych z umową o pracę. Procedury odwoławcze są przypisane, nie ma żadnego problemu.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję.

Proszę tylko nie powtarzać argumentów, które były.

Proszę, senator Augustyn.

Senator Mieczysław Augustyn:

Nawet jeżeli jest tak, jak pan inspektor mówi, a pewnie tak się zdarza, bo przecież to jest problem realny, a nie wydumany, to jednak rola inspektora w świetle obowiązujących przepisów konstytucji i prawa powinna się ograniczać do zawiadomienia odpowiedniego uprawnionego do tego organu, który stwierdzi bezsporność naruszenia przepisów. Nie może tego robić inspektor.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.

Pani minister Rafalska.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
Elżbieta Rafalska:**

Ja mam tylko takie pytanie pomocnicze do inspekcji pracy: ile spraw w sądzie wygrywa inspekcja, jeśli wnosi powództwo o ustalenie stosunku pracy?

Przewodniczący Antoni Szymański:

Proszę bardzo.

**Zastępca Głównego Inspektora Pracy
Roman Giedrojc:**

Nie mamy takich danych, mamy tylko szacunkowe. Chciałbym powiedzieć, że inspekcja pracy wnosi wtedy, kiedy jest spór. Pani Minister, jeżeli jest spór, wtedy rozstrzyga sąd.

A sytuacja jest taka, że w momencie, kiedy stwierdzamy, że powinna być zawarta umowa o pracę, a została zawarta umowa cywilnoprawna i w związku z tym po prostu zostały naruszone przepisy, to na podstawie przepisów kodeksu pracy dotyczących wykroczeń nakładamy karę grzywny. To inspektor pracy ocenia, czy powinna być umowa o pracę, czy nie. Ja państwu na poprzednim posiedzeniu komisji przytaczałem elementy stosunku pracy. Tam ewidentnie musi rozstrzygać inspektor.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję, bardzo dziękuję.

Pani senator Tomaszewska, przepraszam, i już będziemy przechodzić do głosowania.

Senator Ewa Tomaszewska:

Chciałabym zwrócić uwagę, że do kwestii sporu potrzebny jest ten, kto wnosi taką sprawę, czyli pracownik. A pracownik boi się, że straci pracę i nie reaguje na łamanie prawa pracy przez pracodawcę. Boi się utraty źródła dochodów, boi się, że jeżeli wniesie sprawę do sądu, natychmiast zostanie zwolniony i zostanie bez środków do życia, z toczącą się sprawą bez szans na pomoc prawną. Na ogół w praktyce tak to bywa. Szansa uznania rzeczywistej jego pracy, która spełnia wszystkie kodeksowe wymogi, za stosunek pracy jest nikła na podstawie dziś obowiązujących przepisów. Po prostu to, że przez wiele lat rynek pracy był rynkiem pracodawcy, że kolejnych kilkuset chętnych do pracy stało za bramą, spowodowało tak wielki strach pracownika i tak dużą pewność siebie pracodawcy, który nie zawsze jest uczciwy i czasem wykorzystuje sytuację, łamiąc prawo.

Poprawka jest po to, by ten proces usprawnić i by nie zależał on wyłącznie od tego, czy pracownik się odważy o to poprosić. Dziękuję.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Będziemy zmierzać do końca dyskusji.

Pan senator Sidorowicz, proszę.

Senator Władysław Sidorowicz:

Króciutko. Tylko wiece, Państwo, sytuacja na rynku pracy się zmieniła. Bardzo związkowe stanowisko w gruncie rzeczy jest trochę ryzykowne w takiej sytuacji, że w tej chwili firmy gwałtownie poszukują pracowników, łącznie nawet z tym, że myślą o imporcie pracowników z Chin. Może rynek pracy spowodował, że osłona ludzi nie musi być aż tak szczelna jak ta, o której pani mówi. Dzisiaj możemy sobie pozwolić na to, żeby jednak bardziej respektować to, co jest konstytucyjne, czyli szanować trójpodział władz, i odrobinę nie wierzyć w to, że rozstrzygnięcia inspektora są obiektywne. Zwłaszcza że mamy wiele przykładów, kiedy uczciwi przedsiębiorcy mogą być narażeni na nadużycia ze strony władzy państwowej.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję.
Pani senator Rafalska, proszę.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
Elżbieta Rafalska:**

Chciałabym przypomnieć art. 63 k.p.c., który mówi o tym, że w sprawach ustaleń istnienia stosunku pracy inspektorzy mogą wytaczać powództwo na rzecz obywateli, jeżeli pracownicy się boją.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Przewodniczący Antoni Szymański:

Tak. Proszę państwa, przepraszam, ale już przeprowadziliśmy obszerną dyskusję, więc proponuję przejść do głosowania.

Przechodzimy do głosowania.

Kto z państwa popiera poprawkę mniejszości? Proszę o podniesienie ręki. (2)

Kto jest przeciw? Proszę o podniesienie ręki. (2)

Kto wstrzymał się od głosu? (1)

Poprawka nie uzyskała poparcia komisji, nie została przyjęta.

Przechodzimy do poprawki jedenastej, pani senator Tomaszewskiej.

Bardzo proszę, Pani Senator.

Senator Ewa Tomaszewska:

Dziękuję bardzo.

Poprawka prowadzi do tego, by przepisy art. 11 pkt 8 dotyczyły nie tylko pracodawcy, ale także przedsiębiorcy. Dziękuję.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Czy ktoś z państwa w tej sprawie?

Bardzo proszę.

**Ekspert Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”
Maciej Sekunda:**

Pani Senator, należałoby spytać, czego dotyczą wystąpienia. Jeśli dobrze pamiętam, dotyczą one przepisów prawa pracy, a prawo pracy to jest materia, która łączy dwie strony – pracodawcę i pracownika, a nie przedsiębiorcę. Dziękuję.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Proszę bardzo, pan Giedrojc.

**Zastępca Głównego Inspektora Pracy
Roman Giedrojc:**

Proszę państwa, to nie jest jakaś taka bardzo merytoryczna poprawka. Ona jest porządkująca. Daje możliwość wydania wystąpienia przez inspektora pracy w stosunku nie tylko do pracodawcy, ale również do innego kontrolowanego podmiotu, do przedsiębiorcy. W związku z tym nic się nie zmienia. Przecież my wchodzimy w obszar legalności zatrudnienia. Inspektor pracy ma prawo wskazać w wystąpieniu nieprawidłowości w zakresie czasu pracy, ale również wszystkie kwestie dotyczące zawarcia umowy o pracę. Ma prawo kierować wystąpienia w tej materii do pracodawcy. Chcemy to rozszerzyć. W innym przypadku będziemy musieli to wykonywać w formie jakiegoś profilaktycznego pisma. To nie burzy funkcjonowania urzędu, ale poprawia możliwość oddziaływania... I żeby była jasność: to nie jest możliwość działania decyzyjnego. Wystąpienie w rozumieniu przepisów k.p.a. nie jest decyzją.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Przechodzimy do głosowania w tej sprawie.

Kto z państwa senatorów pragnie poprzeć poprawkę? Proszę o podniesienie ręki. (3)

Kto jest przeciw? (2)

Kto się wstrzymał? (0)

Poprawka uzyskała poparcie komisji.

Przechodzimy zatem do poprawki trzynastej, komisji, bo dwunasta już została przegłosowana.

Bardzo proszę panią legislator o przypomnienie.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Poprawka ma na celu ograniczenie zakresu danych, do których Państwowa Inspekcja Pracy uzyska dostęp, poprzez wyraźne wskazanie, że będą to dane w zakresie podlegania ubezpieczeniom społecznym.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.

Pamiętamy dyskusję wokół tego problemu, zatem proponuję przejść do głosowania.

Przechodzimy do głosowania.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem poprawki? Proszę o podniesienie ręki. (4)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Mówimy o poprawce trzynastej.

Nie dostrzegłem, czy panowie głosują za? Za, tak?

Kto jest przeciw? Proszę o podniesienie ręki. (0)

Kto wstrzymał się od głosu? (1)

Poprawka uzyskała poparcie komisji.

Przechodzimy zatem do poprawki czternastej, która musi być przegłosowana łącznie z wymienionymi poprawkami. Jest to propozycja Kancelarii Prezydenta RP.

Proszę zatem o przedstawienie propozycji.

**Zastępca Szefa Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Robert Draba:**

Wysoka Komisjo!

Chciałbym nawiązać do mojego wczorajszego wystąpienia.

Jest to poprawka, która, moim zdaniem, jest istotą pomysłu prezydenckiego. Polega ona przede wszystkim na tym, że inspektor pracy nie jest organem. Ma to wzmocnić nadzór i spowodować ujednoczenie decyzji podejmowanych przez inspektorów pracy. Po przyjęciu poprawki organami Państwowej Inspekcji Pracy zostaną główny inspektor pracy i okręgowi inspektorzy pracy. Naszym zdaniem i zdaniem prezydenta jest to poprawka, która tak naprawdę umożliwi sprawniejsze funkcjonowanie kontroli i wyraźne oznaczenie odpowiedzialności za prowadzenie czynności kontrolnych. Pierwszym organem będzie okręgowy inspektor pracy. Inspektorzy pracy będą wykonywać czynności kontrolne w jego imieniu.

Każdy, kto zajmował się kierowaniem większą instytucją i nadzorowaniem takich działań, doskonale wie, że odpowiedzialność musi być oznaczona w sposób jednoznaczny. Jeżeli ona będzie należała do okręgowego inspektora pracy, to będzie można uzyskać odpowiednie efekty działań kontrolnych. Myślę, że jeżeli chodzi o jednolitość orzecznictwa w tym zakresie, to będzie znacząca poprawa. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Proszę bardzo.

Senator Ewa Tomaszewska:

Dziękuję bardzo.

To jest właśnie kwestia, o której mówiłam na początku posiedzenia. Otóż moim zdaniem przyjęcie tego bloku poprawek prowadzi do niewykonalności ustawy.

A jeśli chodzi o podpisanie się własnym nazwiskiem przez inspektora, który naprawdę prowadził postępowanie, oglądał dokumenty i widział warunki pracy, jest to odpowiedzialność osobista za dokonaną kontrolę i za jej wynik.

Dlatego jestem przeciwna przyjęciu poprawki. Dziękuję.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos?

Pani Inspektor, proszę bardzo.

Główny Inspektor Pracy
Bożena Borys-Szopa:

Chciałabym powiedzieć, że oczywiście poprawka zmierza do ograniczenia działania inspektora pracy jako organu pierwszej instancji. A więc inspektor pracy nie mógłby nie tylko wydawać decyzji dotyczących wynagrodzenia czy czasu pracy, ale również tak ważnych decyzji, jak decyzja wstrzymania pracy, która musi być podjęta natychmiast, podczas bytności w zakładzie pracy. Bowiem po powrocie do okręgu i uzyskaniu decyzji o wstrzymaniu prac może być po prostu za późno.

Powiem tylko, że decyzji o wstrzymaniu prac jest w ciągu roku od piętnastu do dwudziestu tysięcy, a na przykład decyzji o skierowaniu pracownika do innych prac w granicach od sześciu do siedmiu tysięcy. Ale właściwie jakiej liczby pracowników to dotyczyło? Piętnastu tysięcy w roku 2003 i prawie trzynastu tysięcy w 2006 r.

Nie odważyłabym się powiedzieć, że decyzja podjęta w zakładzie pracy przez inspektora pracy powstrzymała negatywne skutki w postaci na przykład zaistnienia zagrożenia dla zdrowia i życia bądź wypadków przy pracy, ale niewątpliwie można powiedzieć, że obecność inspektora pracy i podjęcie natychmiastowej decyzji w zakładzie pracy przyczyniły się do ograniczenia liczby wypadków przy pracy.

Chciałabym również zwrócić uwagę na to, że poprawki były rozpatrywane zarówno przez podkomisję nadzwyczajną do rozpatrzenia projektu ustawy, jak i później przez połączone komisje i na żadnym etapie nie uzyskały akceptacji w Sejmie.

I jeszcze jeden aspekt: gdybyśmy rzeczywiście zdecydowali się na przyjęcie poprawki, to niewątpliwie należałoby przejrzeć całą ustawę, ponieważ to nie są wszystkie artykuły, które mówią o tym, że inspektor pracy jest organem. Na przykład przy zagadnieniu dotyczącym nadzoru rynku, który nie jest wyszczególniony w poprawce, jest również inspektor pracy jako organ. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.
Pani minister Rafalska, proszę bardzo.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
Elżbieta Rafalska:

Panie Przewodniczący!

Stanowisko rządu w tej sprawie popierało rozwiązanie prezydenckie, ponieważ było ono osią tego pomysłu. W stanowisku rządu z 5 września nie kwestionowaliśmy tego rozwiązania, więc należy przyjąć, że uznajemy je za dobre. Ale, proszę państwa, ja jestem zobowiązana do prezentowania stanowiska rządu, zgodnie ze stanem faktycznym. Mówię o tym, że to stanowisko było wypracowane 5 września, ale podczas prac projekt uległ zupełnej zmianie. Wracam do naszego stanowiska z września – tam nie kwestionowaliśmy dwuinstancyjności.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję.
Pan minister, proszę bardzo.

**Zastępca Szefa Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Robert Draba:**

Chciałbym nawiązać do argumentów, które padły, o niewykonalności ustawy. Proszę państwa, nie dajmy się zwieść jakimś zadziwiającym argumentom. Inspektorzy pracy będą pracowali tak jak do tej pory, tylko ingerencja okręgowego inspektora pracy w to, co robią, będzie zupełnie inna, większa, natomiast na podstawie upoważnień mogą robić to, co robili. Opowiadanie o tym, że jest to niewykonalna ustawa, kiedy bardzo wiele instytucji w tym kraju funkcjonuje...

(Przewodniczący Antoni Szymański: Sekundkę, sekundkę, w kolejności.)

...właśnie na takich zasadach, jest po prostu nieprawdziwe. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Pan inspektor, proszę bardzo.

**Zastępca Głównego Inspektora Pracy
Roman Giedrojc:**

Mieliśmy polemizować z panem ministrem, ale powiem dwa słowa, jeżeli pan przewodniczący pozwoli.

(Przewodniczący Antoni Szymański: Proszę bardzo.)

Przede wszystkim jako inspektor pracy nie wyobrażam sobie przeprowadzić kontroli i wydać decyzji wstrzymującej, bo wtedy musiałbym mieć upoważnienie in blanco. Jeżeli mówimy o tych działaniach i kwestiach korupcyjnych, o czym powiedział przedstawiciel Platformy, to może być tutaj nie do końca doprecyzowane.

Sytuacja jest taka: inspektor pracy musi podejmować natychmiast, tu i teraz, działanie, kiedy jest zagrożenie zdrowia i życia. Chciałbym państwu powiedzieć, że w sposób porażający wzrasta liczba wypadków pracowników, ale również podmiotów samozatrudniających. Tak jak pani senator Ewa Tomaszewska mówiła, największą liczbę wypadków powodują właśnie pracownicy. Mamy największe wskaźniki w całej Europie. To po pierwsze, w kwestii dotyczącej prowadzenia.

Chciałbym też powiedzieć, że jeżeli chodzi o inspektorów pracy, to w Polsce funkcjonują oni jako organy praktycznie już od okresu międzywojennego. Tak było historycznie i po wojnie cały czas, pomimo że inspekcja pracy podlegała pod różne...

A na koniec chciałbym jeszcze powiedzieć, proszę państwa, że w wypowiedziach klubowych żaden klub nie poparł tego rozwiązania. Podkreślam: żaden klub nie poparł tego rozwiązania.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Pani Tomaszewska, pan Sidorowicz i przejdziemy do głosowania.

Proszę bardzo.

Senator Ewa Tomaszewska:

Dziękuję bardzo.

Panie Ministrze, ja chyba zostałam źle zrozumiana, jeśli chodzi o niewykonalność ustawy.

Otóż nie mówiłam o tym, że inspektor nie będzie wykonywał swojej pracy. Rzeczywiście, jeśli nie będzie miał takiego uprawnienia, to nie będzie mógł natychmiast zareagować w przypadku ciężkich naruszeń prawa prowadzących do wypadków przy pracy. Ale chodziło mi przede wszystkim o to, że dziś takich decyzji inspektorzy jako organy Państwowej Inspekcji Pracy wydają około pół miliona rocznie. Przy szesnastu województwach oznacza to, że na każdego z okręgowych inspektorów nakładamy obowiązek podjęcia decyzji w około stu sprawach dziennie. Przeliczyłam dokładnie: w osiemdziesięciu siedmiu przypadkach.

Pan minister mówił o tym, że pełniąc stanowiska kierownicze, podejmuje się różne ważne decyzje. Proszę mi wskazać, gdzie podejmuje się około setki ważnych decyzji w ciągu dnia, każdego dnia roku, nie wyłączając świąt i niedziel. To jest niezwykle duże obciążenie sprawami, na które nie ma się wpływu. Zdarzenia, których dotyczą decyzje, dzieją się w różnych punktach województwa. Jeśli ktoś chce swoją pracę wykonać odpowiedzialnie, musiałby jeździć i sprawdzać przynajmniej ważniejsze przypadki. To wymaga czasu, ja tego czasu w dobie nie znajduję.

Dlatego uważam, że ustawa jest w tym kształcie niewykonalna. To nie jest kwestia tego, że nagle zaczynamy myśleć, że inspektorzy nie pójdą do zakładów, bo nie są organem. Pójdą, tylko w ten sposób doprowadzimy do sytuacji, że decyzje wynikające z kontroli, pokontrolne ustalenia, nie nabiorą żadnej mocy prawnej, bo nie będzie miał kto i kiedy ich zaakceptować, zatwierdzić. Dziękuję.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Bardzo bym prosił o to, żeby nie powielać argumentów. Jesteśmy po dyskusji plenarnej i po dyskusji na posiedzeniu komisji, dlatego mówimy tylko nowe argumenty albo przypominamy stare, ale ich nie powtarzamy. Bardzo o to proszę.

Pan senator Sidorowicz.

Senator Władysław Sidorowicz:

Takim miejscem, gdzie podejmuje się więcej niż sto decyzji dziennie, jest na przykład struktura wielkiego miasta, którego organem jest prezydent, a wiceprezydenci i dyrektorzy departamentów działają z jego upoważnienia i dziennie podejmuje się kilkaset decyzji.

Nie zmienia to natomiast odpowiedzialności prezydenta. Rozumiem intencję prezydenta jako tę, która nie pozbawia inspektorów działających w terenie prawa natychmiastowego reagowania i podejmowania prawomocnych decyzji, a inspektora okręgowego zmusza do staranniejszego nadzoru nad czynnościami jego inspektorów.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

**Zastępca Szefa Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Robert Draba:**

Ja jeszcze chciałbym do dyskusji dodać dodatkowy argument. Państwo z Państwowej Inspekcji Pracy powiedzieli, że największa liczba wypadków jest w Polsce, a przepisy, które funkcjonują i dają inspektorowi przymiot organu, są sprzed wojny. Proszę państwa, mamy taką sytuację: przepisy funkcjonują od międzywojnia i mamy największą liczbę wypadków, to doskonały dowód na to, jak świetnie działa ustawa.

Chcę powiedzieć tak: jeżeli chodzi o miasto stołeczne Warszawa, to na przykład mamy taką sytuację, że w imieniu prezydenta wydaje się nie sto decyzji, a tysiąc albo dwa tysiące dziennie. I odpowiedzialna jest jedna osoba, prezydent miasta stołecznego Warszawy, chociaż on wszystkich decyzji nie przegląda i to wszyscy doskonale wiedzą. Ale konstrukcja odpowiedzialności musi być właśnie taka, bo inaczej tworzy się bałagan. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.
Pani inspektor i już będziemy głosować.
Proszę bardzo.

**Główny Inspektor Pracy
Bożena Borys-Szopa:**

Panie Ministrze, na liczbę wypadków składają się również wypadki osób samozatrudnionych. Powiem tylko, że wczoraj na posiedzeniu Rady Ochrony Pracy mówiliśmy o bezpieczeństwie pracy w budownictwie, a niedawno mówiliśmy o bezpieczeństwie pracy w górnictwie, w tym w zakładach okołogórnictwa, czyli nie w kopalniach, tylko w podmiotach, które zatrudniają osoby na podstawie różnych umów. Tam inspektor pracy nie wchodzi i nie może podjąć żadnej decyzji. A co się tyczy decyzji, inspektor pracy poza tym, że podejmuje decyzję na piśmie w trakcie kontroli, w wielu przypadkach ratując zdrowie i życia człowieka, wydaje również decyzje ustne i wtedy nie ma już czasu wracać do okręgowego inspektora pracy ani też prosić o upoważnienie do podjęcia takich decyzji, bo to może dotyczyć pracy na żurawiu podczas nadmiernego wiatru, pracy na rusztowaniu bez odpowiednich zabezpieczeń bądź pracy w każdym innym miejscu zagrażającym zdrowiu lub życiu człowieka. Wtedy inspektor tu i teraz, nie na podstawie dokumentów, papierów, materiałów, jak Najwyższa Izba Kontroli, musi podjąć decyzję natychmiast i nie może się zastanawiać. Jeśli tej decyzji nie podejmie... Mieliśmy taki przypadek: inspektor przechodził przypadkowo, nie był na kontroli, był wykop, do którego, niestety, wpadł człowiek i uległ wypadkowi, prokuratura postawiła inspektorowi zarzut w tym zakresie.

A więc chodzi również o taką grę działań inspektorów pracy. Żaden inny organ poza Policją nie podejmuje takich nagłych decyzji w zakresie ochrony zdrowia i życia ludzkiego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.

Pan minister i przechodzimy do głosowania.
Proszę bardzo.

**Zastępca Szefa Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Robert Draba:**

Jeszcze chciałbym dodać argument psychologiczny. Proszę państwa, jeżeli ktoś się odbiera część uprawnień, to naturalną rzeczą jest, że pojawia się przed tym pewien opór. Proszę się nie dziwić temu, że Państwowa Inspekcja Pracy jest trochę przeciwko nowej sytuacji.

Niestety każda zmiana powoduje tego rodzaju opory i to jest tylko i wyłącznie kwestia pewnej psychologii. Myślę, że jeśli ustawa wejdzie w życie, ten stan da się bardzo szybko poprawić. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję.
Proszę Biuro Legislacyjne, które ma propozycję pewnej zmiany.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Bardzo krótko odniosę się do poprawki dwudziestej pierwszej. Wydaje się, że tam powinien być nieco inaczej określony zakres odesłań. Mianowicie, powinno być art. 11 pkty 1–3 i pkty 5–7, ponieważ tak naprawdę pkt 4 nie dotyczy wydawania decyzji, tylko sprawowania nadzoru i kontroli.

Gdyby była co do tego opinia pozytywna, to prosiłabym pana senatora o małą modyfikację poprawki.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Chciałbym zapytać panią dyrektor i pana ministra, czy...?
Tak?

**Zastępca Dyrektora Biura Prawa i Ustroju
w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Agnieszka Żałobka:**

Przepraszam bardzo, zdaniem pani, który punkt nie dotyczy?
(*Głosy z sali: Dwadzieścia jeden.*)

(*Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Agata Karwowska-Sokołowska: W poprawce dwudziestej pierwszej...*)

Ja rozumiem, ale odesłanie do którego punktu w art. 11?

(*Przewodniczący Antoni Szymański: Przepraszam.*)

Do czwartego tak?

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Tak, do pktu 4, który dostaje nowe brzmienie w poprawce osiemnastej. Tam nie ma mowy o wydawaniu decyzji, tylko jest mowa o nadzorowaniu i przeprowadzaniu kontroli. To jest kwestia porządkująca.

Poprawka osiemnasta jest również w tym bloku pana senatora Szymańskiego.

**Zastępca Dyrektora Biura Prawa i Ustroju
w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Agnieszka Żałobka:**

Tak, rzeczywiście. Spojrzałam na tekst przedłożenia. Rzeczywiście ma pani rację. Zgadzamy się.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.

Chciałbym zmodyfikować poprawkę zgodnie z propozycją Biura Legislacyjnego.

Jeszcze pan senator Kubiak i już przejdziemy do głosowania.

Proszę bardzo.

Senator Janusz Kubiak:

Ja tylko mam wątpliwości, jeżeli faktycznie będzie skreślony pkt 3 z art. 17, bo stosuje...

(Przewodniczący Antoni Szymański: Tak.)

Chodzi mi o to, że wydajemy decyzję i stosujemy kodeks postępowania administracyjnego. Mamy dwuinstancyjność, a art. 10 k.p.a. mówi o zapewnieniu stronom czynnego udziału w postępowaniu, a art. 12 mówi, żeby działać wnikliwie i szybko.

Jest taka kwestia, że jeżeli organem pierwszej instancji będzie okręgowy inspektorat pracy, a organem odwoławczym główny inspektorat, to na pewno będzie to wbrew tym przepisom. Dziękuję.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Przechodzimy do głosowania.

Kto z pań i panów senatorów popiera poprawki: czternastą, szesnastą, osiemnastą, dziewiętnastą, dwudziestą pierwszą i inne wymienione, aż do dziewięćdziesiątej; które należy przegłosować łącznie, bo tworzą pewien system? Proszę o podniesienie ręki. (2)

Dziękuję.

Kto jest przeciw? Proszę o podniesienie ręki. (3)

Dziękuję.

Kto się wstrzymał od głosu? (1)

Poprawki nie uzyskały poparcia komisji. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do poprawki piętnastej, komisji.
Proszę o przypomnienie Biuro Legislacyjne.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Poprawka piętnasta ma na celu skorygowanie piętrowego odesłania.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Tak jest, pamiętamy.

Możemy przejść do głosowania, bo sprawa jest jasna.

Kto z pań i panów senatorów pragnie poprzeć poprawkę? Proszę o podniesienie ręki. (4)

Dziękuję bardzo.

Ktoś jest przeciw? (0)

Czy ktoś się wstrzymuje od głosu? (0)

Rozumiem, że w tej chwili możemy przejść do poprawki siedemnastej.

Pan senator Kubiak jest obecny.

Proszę bardzo. Panie Senatorze.

Senator Janusz Kubiak:

Poprawka ta ma doprecyzować zapis, gdyż projekt zakłada, że okręgowy inspektorat pracy sprawuje nadzór nad działalnością inspektorów pracy, co pozostaje w sprzeczności z art. 44 ust. 2 dotyczącym niezależności, a dokładnie tego, że pracownicy w zakresie swojego działania są niezależni od jakichkolwiek wpływów postronnych i nie mogą uczestniczyć w interesach podmiotów kontrolowanych.

Uważam, że wprowadzenie słowa „instancyjny” spowoduje, że będzie to jednoznaczne w tym zakresie i nie będzie żadnej wątpliwości.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Pani Inspektor, proszę.

**Główny Inspektor Pracy
Bożena Borys-Szopa:**

Prosiłabym, jeśli to oczywiście będzie możliwe i przekonam państwa do tego, żeby odrzucić poprawkę właśnie ze względu na to, żeby inspektor samodzielnie nie podejmował decyzji, czy akurat sobie gdzieś pójdzie, czy nie.

Mamy ustalony harmonogram prac, przygotowany na posiedzeniach Rady Ochrony Pracy i przyjmowany przez komisje sejmowe. Wedle tego harmonogramu inspektorzy pracy są przypisani do konkretnych tematów. Oprócz tego mamy sprawy nadzwyczajne, takie jak rozpatrywanie skarg nie tylko pracowniczych, ale różnych organizacji, w tym również parlamentarzystów. Powiem szczerze, że wydanie w trybie

nadzwyczajnym polecenia inspektorowi na przykład, że tę skargę ma rozpatrzyć, a tamtej ma nie rozpatrywać, bo będzie ją rozpatrywał ktoś inny, jest jednak nadzorem. Proponowałabym pozostawić zapis art. 19 w kształcie przyjętym w Sejmie.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Czy w tej sprawie ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos? Nie.

Wobec tego przechodzimy do głosowania.

Kto z państwa senatorów pragnie poprzeć poprawkę? Proszę o podniesienie ręki.

Kto jest przeciw? Proszę o podniesienie ręki.

(Głos z sali: To było za.)

To było za, tak?

Przepraszam bardzo, przegłosujmy to jeszcze raz.

Kto jest za poprawką senatora Kubiaka? (2)

Kto jest przeciw? (3)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, przechodzimy do poprawki dwudziestej.

Bardzo proszę, niech pani powie dwa słowa.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

To jest poprawka, która ma na celu ujednoczenie terminologii ustawy.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, myślę, że możemy przejść do głosowania w tej sprawie.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem poprawki dwudziestej? Proszę o podniesienie ręki. (5)

Komisja przyjęła poprawkę po dyskusji.

Czy panowie też są za?

(Głos z sali: Tak.)

Tak, czyli cała komisja jest za.

Dwudziesta pierwsza była w ramach bloku.

Dwudziesta druga.

Bardzo proszę panią.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Poprawka ma na celu wyraźne wskazanie, od którego dnia będzie liczony termin na wniesienie zażalenia.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Tak jest. Myślę, że możemy przejść do głosowania w tej sprawie.

Przechodzimy do głosowania.

Kto z państwa senatorów jest za? Proszę o podniesienie ręki. (5)

Kto jest za? Wysoko, bo tutaj nie widać.

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, przechodzimy do poprawki dwudziestej trzeciej, pana senatora Wachy, który jest nieobecny.

Wobec tego proszę Biuro Legislacyjne o przypomnienie.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Poprawka ma na celu zniesienie obowiązku udokumentowania zniszczenia protokołu. Na gruncie ustawy to udokumentowanie ma formę wzmianki w protokole po kontrolnym. Pan senator Wach proponuje, żeby nie było tego obowiązku.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Czy w tej sprawie ktoś z państwa chce zabrać głos?

Proszę bardzo.

**Zastępca Głównego Inspektora Pracy
Roman Giedrojc:**

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Państwowa Inspekcja Pracy jest za odrzuceniem poprawki, bo ona po prostu powoduje zmniejszenie możliwości oddziaływania inspekcji pracy. Ten artykuł był bardzo szczegółowo argumentowany. Prosimy o odrzucenie jej.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś jeszcze w tej sprawie? Nie. Wobec tego możemy przejść do głosowania.

Przechodzimy do głosowania.

Kto z pań i panów senatorów jest za poprawką dwudziestą trzecią? Proszę o podniesienie ręki. (2)

Kto jest przeciw? Proszę o podniesienie ręki. (3)

Kto się wstrzymał? (0)

Poprawka nie uzyskała poparcia komisji.

Przechodzimy do poprawki dwudziestej czwartej.

Proszę Biuro Legislacyjne o przypomnienie. Tu jest kwestia legitymacji i upoważnień, tak? Proszę bardzo.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Poprawka zmierza do tego, ażeby w każdym przypadku kontrola była możliwa wyłącznie po okazaniu legitymacji służbowej, bez konieczności przedstawiania upoważnienia. Poza tym przewiduje, że do kontroli przedsiębiorców nie będą miały zastosowania wskazane w poprawce przepisy ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Dotyczą one między innymi takich kwestii, jak częstotliwość przeprowadzania kontroli czy też maksymalny czas trwania kontroli w ciągu całego roku kalendarzowego.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Rozglądam się. Czy są głosy...

Pani Senator, myśmy już o tym rozmawiali na posiedzeniu komisji.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Aha, pani senator już przechodzi do głosowania.

Proszę bardzo. Nie zauważyłem, przepraszam.

**Zastępca Szefa Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Robert Draba:**

Chciałbym powiedzieć, że zdaniem Kancelarii Prezydenta RP jak najbardziej te upoważnienia powinny funkcjonować. To jest jednak istotny element nadzorowania inspektorów pracy. Myślę, że bez tego rodzaju instrumentu wprowadzimy bałagan do instytucji. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.

Pan senator Kogut i pan senator Augustyn, proszę bardzo.

Senator Stanisław Kogut:

Panie Ministrze, naprawdę dziwię się pewnym wypowiedziom. Powiem bardzo ostro: na litość boską, kogo my bronimy! Przecież jeżeli wejdzie na legitymację, to od razu ma możliwość skontrolowania wszystkich dokumentów. A jeżeli my chcemy upoważnienie... Mój Ministrze – tak powiem – ile było przypadków, że dokumenty znikają, że ich nie było. Pana nie było, ale była pani dyrektor, kiedy daliśmy wykaz. Prawie we wszystkich krajach Unii Europejskiej działa się na podstawie legitymacji służbowej.

W poprzedniej wypowiedzi zaprzeczył pan sam sobie. Mówił pan, że każdy się boi zmian, że wracamy do stereotypów, że bronimy peerelowskich układów, a jeżeli idzie się do przodu, mówi się „nie”. Ja naprawdę nie wiem, kogo my..., Panie Ministrze, jak pracodawca jest uczciwy i przychodzi Państwowa Inspekcja Pracy, to dziś ich wpuszcza i, proszę bardzo, od razu kontrolują.

Pewnie, że w wyniku głosowania damy może... Tu jest niepotrzebna wymiana zdań. Lepiej by było na te tematy porozmawiać w kuluarach. Ale uważam, że to publicznie powinienem powiedzieć, bo uczciwy pracodawca niczego się nie boi, niczego. Wejdą... A na nieuczciwego... Przecież zmieniliśmy wiele ustaw...

(Przewodniczący Antoni Szymański: Tak. Dziękuję.)

...dyskutowaliśmy przy nich na wiele tematów. Idziemy w takim kierunku, żeby umacniać... Naprawdę. Dziękuję. Nie będę dalej ciągnął.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.
Senator Augustyn, proszę.

Senator Mieczysław Augustyn:

Drogi Kolego Senatorze, rozumiem pana intencje i szanuję je, ale tu nie o to chodzi. Chodzi o to, żeby stwarzać stabilne, spokojne warunki gospodarowania, dać pewność gospodarowania przedsiębiorcom po to, żeby oni mogli wiedzieć, jaki jest zakres kontroli, jaki jest jej cel, jaki czas itd. To nie jest tak, że te upoważnienia cokolwiek hamują, one tylko wyjaśniają.

W związku z tym nie przeciwstawiamy – bo takie mam wrażenie, że na siłę to robimy – dobro pracownika dobru przedsiębiorcy. Otóż dobro przedsiębiorstwa naprawdę jest tym samym co dobro pracownika. Jeśli nie będzie przedsiębiorcy, nie będzie i pracowników. Naprawdę tu już schodzimy do poziomu oczywistości.

Panie Senatorze, uważamy, że przepisy, które są, powinny być utrzymane, że upoważnienia powinny być, ponieważ jest to zgodne także z zapowiedziami pańskiego rządu, że będzie się stwarzać pewność gospodarowania, a ograniczać dokuczliwość kontroli, co oczywiście nie może oznaczać tolerowania nieprzestrzegania prawa.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.
Pan Sekunda, proszę bardzo.

**Ekspert Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”
Maciej Sekunda:**

Pani główny inspektor pracy słusznie zauważyła, mówiąc o nadzorze, że w inspekcji pracy musi panować ład, musi to być działalność ukierunkowana na zakłady o szczególnym zagrożeniu, tam gdzie występują problemy. Nie może być tak, że inspektor wchodzi, gdzie chce, bo to może także rodzić zjawisko korupcji. A więc musi uwzględniać to, co mu nakáže jego okręgowy inspektor pracy, wskazując: masz iść do tego zakładu. Wobec tego ta operacja musi być przygotowana.

Pragnę jeszcze państwu zwrócić uwagę, że Polska ratyfikowała Konwencję nr 81 Międzynarodowej Organizacji Pracy, a ona wyraźnie mówi, że działalność inspekcji pracy musi być poparta dodatkowym upoważnieniem do przeprowadzenia kontroli. A więc gdybyśmy wprowadzili ten zapis, naruszylibyśmy konwencję. Dziękuję.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.
Pani inspektor i przejdziemy do głosowania.
Proszę bardzo.

**Główny Inspektor Pracy
Bożena Borys-Szopa:**

Być może tak było, jak pan był w inspekcji.

Ja natomiast tylko przeczytam fragment konwencji, przywołanej przez pana byłego inspektora pracy. Art. 12 stanowi: „Inspektorzy pracy zaopatrzeni w odpowiednie pełnomocnictwa będą upoważnieni do: swobodnego wstępu, bez uprzedniego zawiadomienia, o każdej porze dnia i nocy, do każdego zakładu pracy podlegającego inspekcji; wstępu w ciągu dnia do wszelkich pomieszczeń, jeżeli mogą oni mieć uzasadnioną podstawę do przypuszczenia, że pomieszczenia te podlegają inspekcji; prowadzenia wszelkich badań, kontroli lub dochodzeń, jakie mogą uznać za niezbędne dla upewnienia się, że przepisy prawne są ściśle przestrzegane...” Nie będę czytała dalej. Powiem, że na podstawie konwencji legitymacja inspektorska została dodatkowo wyposażona w pełnomocnictwa. Pod zdjęciem jest właśnie pełnomocnictwo do kontroli zakładu pracy. Dziękuję.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Proszę państwa, o tym dyskutowaliśmy bardzo szeroko na poprzednim posiedzeniu komisji, dlatego jeszcze pan senator Sidorowicz i przejdziemy do głosowania.

Senator Władysław Sidorowicz:

Chciałbym powiedzieć, że Polska jest krajem, w którym nie mamy do czynienia tylko z patologią w zachowaniach przedsiębiorców, którą tutaj próbujemy wyostrzać, ale mamy także do czynienia z patologią państwowych instytucji, mamy do czynienia z korupcją w Policji, z pewnością mamy do czynienia z korupcją w innych miejscach. Między innymi stąd odrobina ostrożności przy tych pełnych upoważnieniach. Ale bez jednoczesnego tworzenia miejsca, w którym działania inspektora będą poparte, późniejszym przecież, dostarczeniem upoważnienia. To jest jeden z elementów nadzoru nad funkcjonowaniem instytucji. A więc biorąc pod uwagę to, że inspektor jest wolny i może ustnie wydawać różnego rodzaju dyspozycje, trudno nie dostrzegać w tym korupcjogennego zagrożenia.

I dlatego państwo nie powinniście tak łaskawie rozszerzać władztwa Państwowej Inspekcji Pracy, nie uwzględniając realiów tego naszego lichego stanu administracji rządowej czy państwowej.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Proszę państwa, spoglądam na zegarek na ścianie i widzę, że nie został on przedstawiony na właściwy czas. Prowadzę posiedzenie bardzo uspokojony, że naprawdę

mamy dobry czas i szybko pracujemy, ale rzeczywistość jest troszkę inna. To jest jednak złudzenie – mówię o tym zegarze z tyłu.

Tak że proponuję przejść do głosowania w tej sprawie.

Proszę państwa, to jest poprawka dwudziesta czwarta.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem poprawki dwudziestej czwartej?

Proszę o podniesienie ręki. (3)

Kto jest przeciw? Proszę o podniesienie ręki. (2)

Kto się wstrzymał? (0)

Przechodzimy do poprawki dwudziestej piątej.

Proszę panią legislator.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

To jest poprawka, która ma na celu zwolnienie inspektora pracy od rewizji osobistej w każdej sytuacji.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.

Ona była omawiana na posiedzeniu komisji i wówczas została przyjęta jednogłośnie, zatem możemy przejść do głosowania.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem poprawki? Proszę o podniesienie ręki. (4)

Kto jest przeciw? (0)

Kto wstrzymał się od głosu? (1)

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do poprawki dwudziestej szóstej, pana senatora Wacha.

Bardzo proszę panią legislator.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

To również jest poprawka komisji. Ma ona na celu, ażeby w każdym przypadku ustalenia kontroli były dokumentowane w formie protokołu pokontrolnego. Tym samym rezygnuje się ze sporządzania wyłącznie notatek urzędowych w sytuacjach wskazanych w tym przepisie.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Czy w tej sprawie ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Nie.

Wobec tego możemy przejść do głosowania.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem poprawki? Proszę o podniesienie ręki. (5)

Dziękuję bardzo. Jednogłośnie za.
Przechodzimy do poprawki dwudziestej ósmej... Ona była wykluczona, tak?
Proszę państwa, poprawka trzydziesta czwarta, senatora Wacha.
Proszę panią legislator o jej przedstawienie.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Poprawka zmierza do tego, aby wystąpienia były wydawane w formie pisemnej lub ustnej, przy czym wystąpienie sporządzone na piśmie powinno zawierać wnioski pokontrolne i podstawę prawną.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Tak jest. Dziękuję bardzo.
Czy w tej sprawie pan inspektor...? Proszę.

**Zastępca Głównego Inspektora Pracy
Roman Giedrojc:**

Proszę państwa, chciałbym powiedzieć, że jeżeli chodzi o wystąpienie ustne, to jest dość trudne do zrealizowania. To, po pierwsze.

Po drugie, uzasadnienie, które mamy w wyniku ustaleń czynności kontrolnych, jest w protokole z kontroli. Rozwiązanie, które przedstawiła Kancelaria Sejmu, powoduje, że inspekcja pracy pracuje w tej materii bardzo skutecznie i zmiana nie jest pożądana.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.
Czy ktoś jeszcze w tej sprawie?
Pani dyrektor, proszę bardzo.

**Zastępca Dyrektora Biura Prawa i Ustroju
w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Agnieszka Żałobka:**

My również uważamy, że forma ustna wystąpienia nie jest właściwa.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.
Proszę państwa, możemy przejść do głosowania, bo nikt się nie zgłasza.
Przechodzimy do głosowania.
Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem poprawki trzydziestej czwartej?
Proszę o podniesienie ręki. (0)

Kto jest przeciw? Proszę o podniesienie ręki. (3)

Kto wstrzymał się od głosu? (2)

Przechodzimy zatem do poprawki trzydziestej szóstej, która jest związana z poprawką trzydziestą dziewiątą.

Poproszę panią dyrektor o jej przybliżenie.

**Zastępca Dyrektora Biura Prawa i Ustroju
w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Agnieszka Żałobka:**

Poprawka nawiązuje do kwestii, którą omawialiśmy na posiedzeniu komisji. Chodzi o status głównego inspektora pracy i jego zastępców. Przesądzenie w naszej ustawie, że są oni pracownikami Państwowej Inspekcji Pracy, w naszej opinii może spowodować duże wątpliwości interpretacyjne z tego względu, że w ustawie o wynagradzaniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe zarówno główny inspektor, jak i jego zastępcy są wskazani jako takie osoby. W tym zakresie proponujemy wyłączenie głównego inspektora i zastępców z obejmowania ich stosunkiem pracy w Państwowej Inspekcji Pracy.

Takie stanowisko prezentowało również Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej na poprzednim posiedzeniu komisji.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję.

Najpierw senator Tomaszewska, a potem pani minister Rafalska.

Proszę bardzo.

Senator Ewa Tomaszewska:

Dziękuję.

Ja mam pewną wątpliwość. Otóż, na jakiej podstawie reguluje się wówczas takie kwestie, jak wymiar urlopu, jak ewentualną odprawę i inne kwestie, które normalnie w przypadku pracownika reguluje kodeks pracy? Wydaje mi się, że tu widać lukę prawną. Dziękuję.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję.

Pani prosiła o głos, a potem pani minister.

Proszę bardzo.

**Zastępca Głównego Inspektora Pracy
Iwona Hickiewicz:**

Iwona Hickiewicz, zastępca głównego inspektora pracy.

Pozwolę sobie mieć odmienne zdanie. Ja myślę, że właśnie jest odwrotnie. Spowodujemy niejasność prawną sytuacji osób, które będą zajmowały, zajmują lub

zajmowały stanowisko głównego inspektora pracy i stanowiska zastępców głównego inspektora pracy.

Owszem, ustawa o wynagrodzeniu osób zajmujących stanowiska kierownicze obejmuje tylko wycinkowo problematykę wysokości wynagrodzenia, natomiast nie mówi się w niej na przykład o zaliczalności okresu zajmowanego stanowiska do stażu pracy. To, co powiedziała pani senator Tomaszewska, czyli cała reszta spraw, które są związane z uprawnieniami osób zajmujących określone stanowiska, czyli kwestia czasu pracy, urlopów i wszystkich spraw związanych z pełnieniem funkcji, byłaby w tym momencie po prostu nieuregulowana. To jest, mamy do czynienia z ewidentną luką.

Podpierając się jeszcze najbliższą pragmatyką NIK, powiem, że tam wprost w art. 66 zalicza się i prezesa, i wiceprezesów Najwyższej Izby Kontroli do pracowników Izby. W związku z tym podobieństwo zajmowanych stanowisk prezesa i wiceprezesów Najwyższej Izby Kontroli oraz głównego inspektora pracy i jego zastępców też się tu narzuca.

Dla wyjaśnienia powiem również, że w praktyce za głównego inspektora pracy i za zastępców głównego inspektora pracy odprowadzane są składki na ubezpieczenie społeczne pracownicze. Tu nie ma żadnej odrębności. A więc też mielibyśmy jakieś niedopowiedzenie prawne. Dziękuję.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję.

Pani minister Rafalska.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Elżbieta Rafalska:

Poproszę panią Anitę Gwarek z Departamentu Prawa Pracy...)

Proszę bardzo.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Elżbieta Rafalska:

...o przedstawienie szczegółowej informacji. Przypomnę tylko, że była to poprawka zgłaszana przez rząd, czyli sugerowana.)

Proszę bardzo.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Departamencie Prawa Pracy w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
Anita Gwarek:**

Dzień dobry.

Proszę państwa, jak już wyjaśniałam na poprzednim posiedzeniu komisji, problemy związane ze statusem osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe występują od lat i tak naprawdę status tych osób nie jest do końca wyjaśniony.

Po pierwsze, zajmowanie stanowisk przez osoby wymienione w ustawie nie jest równoznaczne z nawiązaniem stosunku pracy. To jest przesądzona kwestia, ponieważ w opiniach Rządowego Centrum Legislacji były wyrażane takie poglądy. Rzeczywiście tym osobom przysługują określone uprawnienia pracownicze, wynikające chociażby z art. 3b ustawy. Napływają do nas pisma właśnie z takimi zapytaniem. W praktyce rzeczywiście tym osobom przyznawane jest na przykład prawo do urlopu wypoczynkowego, jednak nie można stwierdzić jednoznacznie, że mają one status pracowniczy. Po prostu przyznaje im się takie uprawnienia.

Nasze wątpliwości dotyczą przede wszystkim kwestii wynagradzania, ponieważ przepisy o Państwowej Inspekcji Pracy mówią o tym, że pracownicy Państwowej Inspekcji Pracy wynagradzani będą na zasadach określonych w regulaminie wynagradzania, natomiast ustawa określa odrębne zasady w stosunku do osób zajmujących kierownicze stanowiska. Dlatego w trakcie prac parlamentarnych była przez nas podnoszona wątpliwość, czy nie dojdzie do kolizji między tymi dwoma ustawami, na przykład w zakresie wynagradzania tych osób.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.
Pani dyrektor, proszę bardzo.

**Zastępca Dyrektora Biura Prawa i Ustroju
w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Agnieszka Żałobka:**

Proszę państwa, tak jak powiedziała pani dyrektor, ustawa o wynagradzaniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe rzeczywiście nieprecyzyjnie definiuje uprawnienia tych osób, ale dotyczy ona szerokiego katalogu osób. Wydaje mi się, że bardziej właściwym trybem rozstrzygnięcia wątpliwości byłaby ewentualna nowelizacja ustawy, a nie wyłączenie poszczególnych osób, które są objęte jej zakresem podmiotowym, i włączanie ich do pragmatyk, które dotyczą innej kategorii pracowników.

My zdajemy sobie sprawę z tej wątpliwości, natomiast po prostu działanie, jakie jest proponowane, czyli uczynienie głównego inspektora i jego zastępców pracownikami Państwowej Inspekcji Pracy, pogłębi pewne wątpliwości, a nie pomoże w ich rozstrzygnięciu.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.
Proszę państwa, sprawa była omawiana również na poprzednim posiedzeniu komisji.
Pani senator, proszę bardzo.

Senator Ewa Tomaszewska:

Chciałabym przypomnieć, że ten stan istnieje do dziś, więc nie jest to żadna zmiana, i że to samo rozwiązanie istnieje w odniesieniu do NIK. A więc nie myślę, że nie warto się pozastanawiać, jak rozwiązać problem, ale myślę, że nie na tym etapie, tylko generalnie warto zastanowić się nad sposobem uregulowania kwestii dotyczących wszystkich osób pełniących takie funkcje w rozmaitych urzędach. Wtedy można to uporządkować i nie obawiać się tego, że działając dziś w pośpiechu, pozostawi się luki prawne. Dziękuję.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do głosowania.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem poprawki trzydziestej szóstej? Proszę o podniesienie ręki. (3)

Kto jest przeciw? (2)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję.

Poprawka zyskała pozytywną opinię komisji.

Przechodzimy do poprawki trzydziestej siódmej.

Pani legislator, bardzo proszę o przypomnienie. To było już dyskutowane podczas posiedzenia.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Poprawka ma na celu uzupełnienie katalogu wymagań, jakie powinien spełniać pracownik Państwowej Inspekcji Pracy, o niekaralność za umyślne przestępstwo skarbowe. Poza tym poprawka ma na celu dostosowanie terminologii ustawy do obowiązującego kodeksu karnego.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Proponuję przejść do głosowania w tej sprawie, bo ona była dla nas jednoznaczna. Przechodzimy do głosowania.

Kto z państwa senatorów jest za poparciem poprawki? Proszę o podniesienie ręki. (5)

Wszyscy głosowali za, poprawka zyskała pozytywną rekomendację komisji.

Jesteśmy przy poprawce trzydziestej ósmej, zaproponowanej przez senatora Kubiaka i przyjętej przez komisję.

Wobec tego proszę króciutko, Panie Senatorze.

Senator Janusz Kubiak:

Panie Przewodniczący, dziękuję za udzielenie głosu.

Chodzi o to, że osoba odwołana ze stanowiska ma możliwość nawiązania stosunku pracy na równorzędnym stanowisku również w przypadku okręgowego inspektora pracy i jego zastępców. W ust. 1 w pktcie 1, 2 i 3 nie ma tych osób wymienionych.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.

Przypominam tylko, że to nie budziło wątpliwości na posiedzeniu komisji, i dlatego proponuję przejść do głosowania.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem poprawki trzydziestej ósmej? Proszę o podniesienie ręki. (5)

Wszyscy senatorowie zaopiniowali ją pozytywnie.

Wobec tego przechodzimy do poprawki czterdziestej, pana senatora Wacha.

Proszę panią o przedstawienie poprawki czterdziestej.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Poprawka polega na dodaniu w art. 40 ust. 4, mówiącego o tym, że osoba będąca przed powołaniem urzędnikiem mianowanym odwołana ze stanowiska, o którym jest mowa w art. 5 ust. 3 – przypomnę, że jest tam mowa o okręgowym inspektorze pracy i jego zastępcy oraz o głównym inspektorze pracy – będzie miała prawo do mianowania na równorzędne stanowisko.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.
Czy w tej sprawie są jakieś głosy?
Bardzo proszę, pan inspektor.

**Zastępca Głównego Inspektora Pracy
Roman Giedrojc:**

W imieniu inspekcji pracy bardzo prosimy o odrzucenie poprawki, bo jak przyjęliśmy wcześniejszą poprawkę, to kwestie związane z powrotem zostały uregulowane. Wszyscy ci, którzy po prostu pełnią funkcję z powołania, a wcześniej byli pracownikami mianowanymi, mają prawo powrotu na poprzednie stanowisko. W związku z tym ten zapis jest, w mojej ocenie, zbędny.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Czy ktoś jeszcze w tej sprawie? Nie.
Wobec tego przechodzimy do głosowania.
Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem poprawki czterdziestej? Proszę o podniesienie ręki. (0)
Kto jest przeciw? (3)
Kto wstrzymał się od głosu? (2)
Dziękuję.
Poprawka nie zyskała pozytywnej rekomendacji komisji.
Przechodzimy do poprawki czterdziestej pierwszej, która jest związana z poprawką czterdziestą drugą.
Bardzo proszę pana senatora Kubiaka o jej przedstawienie.

Senator Janusz Kubiak:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.
Ja nie za bardzo rozumiem przepis, mówiący o tym, że: „Główny Inspektor Pracy może, w przypadkach uzasadnionych kwalifikacjami lub praktyką zawodową, mianować pracownika – podkreślam: pracownika – wykonującego czynności kontrolne bez uprzedniego zawierania umowy o pracę, a także bez zachowania wymogu aplikacji inspektorskiej”. Czyli jest pracownikiem, a nie ma umowy o pracę. Nie rozumiem tego sformułowania w tym przepisie. Mam propozycję, żeby ten przepis skreślić.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Czy pani inspektor mogłaby w tej sprawie... Tak? Dziękuję.

**Główny Inspektor Pracy
Bożena Borys-Szopa:**

To dotyczy takich pracowników, a mamy takich, którzy są po aplikacjach prokuratorskich bądź aplikacjach sędziowskich, są lekarzami, są sędziami. Odbywanie przez nich dodatkowej aplikacji inspektorskiej jest bez sensu. To nie są stałe praktyki, to się zdarza wyjątkowo.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję. Rozumiem, że jesteście państwo przeciwni poprawce.

Pan senator Kubiak, proszę bardzo.

(Senator Janusz Kubiak: Można ad vocem?)

Proszę bardzo.

Senator Janusz Kubiak:

Rozumiem, że to są pracownicy, ale tutaj jest napisane: „bez uprzedniego zawierania umowy o pracę”. Chodzi mi o to sformułowanie: mianować pracownika bez umowy o pracę. To znaczy, jest pracownikiem i ma umowę o pracę czy nie jest pracownikiem?

Przewodniczący Antoni Szymański:

Proszę bardzo, pan inspektor.

**Zastępca Głównego Inspektora Pracy
Roman Giedrojc:**

Panie Senatorze, wbrew pozorom to jest po prostu bardzo prosta sprawa. Jeżeli przychodzi do nas osoba, która ma tytuł doktora prawa, i ją zatrudniamy, to bez sensu jest – co już powiedziała pani główna inspektor pracy – kierować go na roczną aplikację i wydawać 100 tysięcy zł. On będzie wykonywał swoje zadania i wtedy główny inspektor pracy ma prawo go mianować.

W związku z tym po prostu wnosimy o odrzucenie poprawki.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Pan senator miał coś innego na myśli? Panie Senatorze, dosłownie ostatnie zdanie i przejdziemy do głosowania.

Senator Janusz Kubiak:

Rozumiem, tylko że jeżeli zawieramy umowę i mianujemy, to wtedy już jest pracownikiem. A jeżeli jest napisane: „bez uprzedniego zawierania umowy o pracę”, to rozumiem, że jeszcze pracownikiem nie jest. Jest jeszcze kwestia, kiedy go mianujemy. Chodzi o to, żeby była jasność w tym zakresie.

Przewodniczący Antoni Szymański:

On ma rację.
Króciutko, bardzo proszę.

**Zastępca Głównego Inspektora Pracy
Roman Giedrojc:**

Krótko. Tak jak powiedziałem, dzisiaj przychodzi osoba o znakomitych kwalifikacjach, legitymująca się znakomitą wiedzą, w takiej sytuacji inspektor pracy może go mianować.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Pan inspektor powtarza te same racje, wobec tego głosujemy.
Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem poprawki czterdziestej pierwszej? Proszę o podniesienie ręki. (3)
Kto jest przeciw? Proszę o podniesienie ręki. (1)
Kto wstrzymał się od głosu? (1)
Dziękuję bardzo.
To była poprawka związana z poprawką czterdziestą drugą.
Wobec tego możemy przejść do poprawki czterdziestej trzeciej, pana senatora Kubiaka.
Proszę bardzo, Panie Senatorze, poprawka czterdziesta trzecia, na str. 8.

Senator Janusz Kubiak:

Poprawka czterdziesta trzecia dotyczy wydania polecenia. Przed chwilą państwo rozpatrywali poprawkę siedemnastą mówiącą o nadzorze i nadzorze instancyjnym, która nie uzyskała akceptacji komisji. W art. 46 natomiast chodzi o wykonanie polecenia, o to, że pracownik Państwowej Inspekcji Pracy jest zobowiązany starannie wypełnić polecenie służbowe.

Chcę, żeby było zastrzeżenie z art. 44 ust. 2 w zakresie wpływów postronnych. Chodzi o to, żeby inspektor okręgowy nie wpływał na inspektora pracy w ten sposób, że ma wydać takie, a nie inne polecenie na przykład dla jego znajomego. Dlatego wnoszę to zastrzeżenie. Dziękuję.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.
Pan inspektor, proszę.

**Zastępca Głównego Inspektora Pracy
Roman Giedrojc:**

Prosimy o odrzucenie poprawki, albowiem sytuacja jest taka, że z mocy prawa nieważne są polecenia, które nie dotyczą wykonywania zadań związanych z... Wtedy inspektor pracy ma prawo odmówić. Musi wykonać polecenie w zakresie prowadzenia czynności kontrolnych. Miejsce, gdzie idzie na kontrolę, przydziela okręgowy inspektor pracy przez swoich zastępców i przez nadinspektorów, ale już na samej kontroli inspektor pracy jest niezależny jako organ pierwszej instancji. Wykonuje zadania, wydaje decyzje i za te decyzje odpowiada. Nikt nigdy nie może przymuszać go do takich czy innych rozwiązań, również w zakresie decyzji, nakładania mandatów itd.

W związku z tym prosimy o odrzucenie.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.
Proszę pana senatora Kubiaka.

Senator Janusz Kubiak:

Dwa zdania. Ja zacytuję art. 17 przywoływanej konwencji: „Inspektorzy pracy będą mieli swobodę decydowania, czy należy udzielić ostrzeżenia lub porady zamiast rozpoczęcia lub zalecenia rozpoczęcia odpowiednich procedur”.

Uważam, że ten przepis jest bardzo szeroki, natomiast po wprowadzeniu tego zastrzeżenia będzie jednoznacznie. Dziękuję.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.
Proponuję przejść do głosowania.
Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem poprawki czterdziestej trzeciej?
Proszę o podniesienie ręki. (2)
Kto jest przeciw? Proszę o podniesienie ręki. (2)
Kto wstrzymał się od głosu? (1)
Poprawka nie uzyskała rekomendacji komisji, nad tą sprawą będziemy się jeszcze zastanawiać w głosowaniu na posiedzeniu plenarnym.
Przechodzimy do poprawki mniejszości komisji, poprawki czterdziestej czwartej.
Czy to pani senator była autorką? Nie.
Bardzo proszę o przedstawienie.

Senator Mieczysław Augustyn:

Chodzi o sprecyzowanie dwóch rzeczy. Po pierwsze, apolityczność musi dotyczyć nie tylko wykonujących czynności kontrolne, ale także nadzorujących, co do tego była zgoda. Po drugie, musi być konkretnie zdefiniowane, co oznacza polityczna działalność. W naszym przekonaniu przy członkostwie w partii politycznej zawsze jest zagrożenie uznania tego za rodzaj politycznego zaangażowania, politycznej działalności.

Dlatego uważamy, że dla jednoznaczności należy wpisać, że nie może być członkiem partii politycznej ani prowadzić działalności politycznej.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.
Pani senator Tomaszewska, proszę.

Senator Ewa Tomaszewska:

Myślę, że gdyby pan senator rozbił poprawkę na dwie – w jednej wprowadził dodatkowo „pracownika nadzorującego”, a w drugiej odniósł się do kwestii partii politycznej – to byłoby nam łatwiej. Ja na przykład poparłabym poprawkę dotyczącą dołączenia nadzorującego, ale co do partii, to mam wątpliwości. Może warto kiedyś na ten temat przeprowadzić debatę albo konferencję. Chodzi o to, żebyśmy nie poograniczali zanadto możliwości przynależności do partii politycznych, bo w końcu może dojść do tego, że będą funkcjonować tylko partie polityczne o najniższych kwalifikacjach i najmniejszej aktywności. Obawiam się tego. Możemy o tym podyskutować. Mam świadomość, że tu może być kolizja, ale warto byłoby porozmawiać, jak to należy uregulować w państwie. Chodzi o to, żebyśmy nie mieli państwa, które nie jest państwem aktywnych obywateli. Generalnie to jest ważny problem. A sprawę nadzorującego chętnie bym poparła, ale ta forma poprawki mi to uniemożliwia. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.
Przechodzimy do... Tak?
Proszę bardzo.

Senator Mieczysław Augustyn:

Pani Senator, ja bym chętnie to zrobił, próbując uratować kwestię objęcia apolitycznością także pracowników nadzorujących, gdybym naprawdę nie był święcie przekonany, że przy zapisie o tym, że nie może prowadzić działalności politycznej, będzie kwestionowany przypadek, kiedy ktoś będzie członkiem partii politycznej. Naprawdę. Jeżeli przynależność do partii politycznej nie jest formą działalności politycznej, to co jest?

W takim razie to wpiszymy. Dlatego nie dokonuję zmiany, bo poprawka ujednoznacza, ale nie zmienia sensu ani istoty.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Proszę państwa, przechodzimy do głosowania nad poprawką czterdziestą czwartą. Przypominam, że wokół niej odbyła się dyskusja na poprzednim posiedzeniu.

Kto z państwa senatorów popiera poprawkę czterdziestą czwartą? Proszę o podniesienie ręki. (3)

Kto jest przeciw? Proszę o podniesienie ręki. (1)

Kto wstrzymał się od głosu? (1)

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do poprawki czterdziestej piątej, pana senatora Mańkuta, którego między nami nie ma.

Wobec tego proszę panią legislator.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Poprawka ma na celu uregulowanie możliwości przynależności związkowej pracowników nadzorujących lub wykonujących czynności kontrolne. Z dodawanego przepisu art. 47a wynika, że pracownicy ci mogliby należeć do związku zawodowego, który zrzesza wyłącznie pracowników Państwowej Inspekcji Pracy, a jednocześnie zastrzega, że w inspekcji będzie mógł działać tylko jeden związek zawodowy zrzeszający pracowników.

Przewodniczący Antoni Szymański:

To jest bardzo poważna sprawa. Dziękuję.

Pani senator Tomaszewska, proszę.

Senator Ewa Tomaszewska:

Dziękuję bardzo.

Chciałabym przypomnieć to, co zresztą mówiłam na obradach plenarnych, że nam już Międzynarodowa Organizacja Pracy zwracała uwagę, że restrykcje co do działalności związkowej w służbie cywilnej są nadmierne, że Polska przekracza prawa, które zaakceptowała, ratyfikując konwencję. A ten zapis jest kolejną próbą ograniczania praw związkowych.

Wydaje mi się, że działalność związkowa w Państwowej Inspekcji Pracy nie narusza jej funkcjonowania. Związki są różnych opcji, więc nie można twierdzić, że to wpływa na upolitycznienie. Wobec tego jestem zdecydowanie przeciw.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę panią o zabranie głosu.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Departamencie Prawa Pracy w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
Anita Gwarek:**

Proszę państwa, oczywiście od razu zastrzegam, że nie wypowiadamy się odnośnie do zasadności bądź braku zasadności takiej regulacji, natomiast jeżeli propozycja uzyskałaby poparcie, to należałoby ją zgrać z przepisami ustawy o związkach zawodowych. To znaczy, ustawa o związkach zawodowych generalnie statuuje zasadę wolności związkowej. To, po pierwsze.

Po drugie, przepis art. 2 ust. 6 wymienia szereg kategorii pracowników, do których ustawa o związkach zawodowych stosuje się w ograniczonym zakresie. Taka regulacja znajduje się już obecnie w ustawie o NIK. A zatem jeżeli w tym przypadku uzyskaliby poparcie, należałoby ją zgrać z ustawą o związkach zawodowych.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Nie możemy tego uczynić, bo nie ma senatora wnioskodawcy. Jest problem, bo nie można jej zmodyfikować.

Pan inspektor, proszę króciutko.

**Zastępca Głównego Inspektora Pracy
Roman Giedrojc:**

Tak, bardzo króciutko.

Proszę państwa, w roku 1980 mówiono o pluralizmie związkowym, to, po pierwsze.

Po drugie, w inspekcji pracy mamy cztery związki zawodowe i sobie z tym zupełnie dobrze radzimy. Uważamy, że taki zapis ograniczałby i wprowadzałby monopol na jedną grupę związkową, prawda? Tak że prosimy o odrzucenie.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Ja co prawda przypomnę tylko odnośnie do dyskusji, że opowiadałem się za możliwością uczestniczenia w życiu politycznym osób, które są nadzorującymi. Jeżeli uważamy, że ktoś nie może prowadzić działalności politycznej, ale może być aktywnym członkiem związku zawodowego, to nie wiem, jakie widzimy różnice w jednej i drugiej działalności. One mogą być niezwykle podobne...

(Głos z sali: Poważne.)

Poważne? Ale mogą też być zbieżne. Z racji...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Ja wiem, ja wiem, ale jedna i druga działalność może dotyczyć rzetelnej służby pracownikom i może być bardzo podobna, choć to już pozostaje poza kwestią, bo zdecydowaliśmy już w pewien sposób i moja poprawka została odrzucona. Teraz jesteśmy przy poprawce, której nie można zmodyfikować, a która ma pewną wadę.

Wobec tego przechodzimy do głosowania nad poprawką czterdziestą piątą.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem poprawki czterdziestej piątej? Proszę o podniesienie ręki. (0)

Kto jest przeciw? Proszę o podniesienie ręki. (5)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo.

Poprawka czterdziesta piąta została odrzucona.

Przechodzimy do poprawki czterdziestej szóstej, senatora Kubiaka, która jest połączona z poprawkami czterdziestą siódmą i czterdziestą ósmą.

Proszę bardzo, Panie Senatorze.

Senator Janusz Kubiak:

Chodzi o to, żeby pracownicy mogli podejmować pracę, oczywiście, nie-sprzeczną z wykonywaną dotychczas. Ewentualnie jest kwestia wyznaczenia przez głównego inspektora pracy zajęć zarobkowych, które mogą wykonywać bez uprzedniej zgody, bo przy obecnym zapisie jest taka sytuacja, że na podjęcie jakiegokolwiek dodatkowego zajęcia zarobkowego muszą mieć zgodę głównego inspektora pracy.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.
Pan inspektor, proszę bardzo.

**Zastępca Głównego Inspektora Pracy
Roman Giedrojc:**

Szanowni Państwo! Panie Przewodniczący!

Kwestie zapisane w ustawie o Państwowej Inspekcji Pracy regulują inne ustawy – ustawa o Najwyższej Izbie Kontroli, ustawa o służbie cywilnej. Tamci pracownicy muszą mieć zgodę. Dlaczego to jest tak ważne? Otóż konwencja nr 81 mówi, że nie może być możliwości oddziaływania bezpośredniego i pośredniego ze strony pracodawców.

Wyobraźmy sobie na przykład sytuację, że inspektor pracy wydaje różnego rodzaju książki, prawda? Bez zgody. Podpisując się jako inspektor pracy, on wykorzystuje w sposób jednoznaczny urząd do własnych, prywatnych celów.

W związku z tym musi to być jednoznaczne w stosunku do wszystkich pracowników, łącznie z tymi, którzy między innymi prowadzą poradnictwo prawne. Bo on udziela porad i może w ten sposób układać sobie różne rozwiązania dotyczące różnej działalności. Ta działalność jest bardzo szeroka i w chwili obecnej mamy z tego tytułu wiele niezrozumiałych wykładni w zakresie obowiązującej ustawy. Jest wewnętrzne zarządzenie, ale chcemy to uregulować tak, jak to jest w Najwyższej Izbie Kontroli, jak to jest w służbie cywilnej, czyli za zgodą. To nie znaczy, że pracownicy nie będą otrzymywali zgody, ale to musi być pod kontrolą. Mówiliśmy tu również o korupcji, więc to musi być pod kontrolą.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.
Czy w tej sprawie ktoś jeszcze?
Pan senator Kubiak, tak?

Senator Janusz Kubiak:

Ja nie mówię o inspektorach, o osobach nadzorujących, tylko mówię ogólnie o pracownikach, bo zapis dotyczy pracownika, czyli dotyczy nawet – przepraszam za kolokwializm – przysłowiowej sprzątaczkii. Nawet ona musi mieć zgodę głównego inspektora pracy, bo mówimy o pracowniku.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Jednym zdaniem, Panie Inspektorze.

**Zastępca Głównego Inspektora Pracy
Roman Giedrojć:**

Sprzątaczek nie mamy, to robią zespoły zewnętrzne. Jeżeli chodzi o sprzątaczkę, to nas nie dotyczy, bo sprzątaczkę w inspekcji pracy nie pracują...

Przewodniczący Antoni Szymański:

Panu senatorowi oczywiście nie chodziło konkretnie o sprzątaczkę, ale o służbę techniczną, sekretarki i inne osoby, które współpracują. Proszę się do tego odnieść.

**Zastępca Głównego Inspektora Pracy
Roman Giedrojć:**

Generalnie sytuacja jest taka, że zdecydowana większość pracowników to są pracownicy merytoryczni, którzy de facto zajmują się...

(Przewodniczący Antoni Szymański: Ale my wiemy, Panie Inspektorze, że większość...)

Nie są pracownikami mianowanymi, a w związku z tym...

Przewodniczący Antoni Szymański:

Panu senatorowi chodziło o tę mniejszość, może nawet bardzo małą mniejszość, która jednak się pojawia, nawet gdyby był to 1%.

Panie Inspektorze, jaki macie pogląd w tej sprawie?

**Główny Inspektor Pracy
Bożena Borys-Szopa:**

Proszę serdecznie Wysoką Komisję o przyjęcie zapisu, który jest w tej chwili w art. 48, ze względu na to, że takiego wykazu nie da się zrobić. On po prostu ciągle będzie nieaktualny.

Na przykład sprawa radców prawnych. Czy radca prawny może pracować w kancelarii radcowskiej? Pewnie może. Ale czy może zatrudnić się jako radca prawny u pracodawców? Tu bym już miała wątpliwości. Na pewno radca prawny reprezentujący urząd takiej zgody nie dostanie. Rzecz jest oczywista przy inspektorze, ale radca prawny nie jest pracownikiem mianowanym, nie jest osobą wykonującą i nadzorującą czynności kontrolne. Takich stanowisk jest wiele. Czy informatyk, który koordynuje sieć informatyczną w Państwowej Inspekcji Pracy, ma prawo pracować u pracodawcy albo w innym konkurencyjnym podmiocie?

W związku z tym myślę, że art. 48 zapewnia z jednej strony swobodę w podejmowaniu działań, a z drugiej strony absolutną wiedzę o tym, gdzie jaki pracownik pracuje. Tak jest również w innych ustawach. Dziękuję.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.
Proponuję przejść do głosowania w tej sprawie.
Przechodzimy do głosowania w sprawie poprawki czterdziestej szóstej.
Kto z państwa senatorów chciałby poprzeć poprawkę? Proszę o podniesienie ręki. (0)
Kto jest przeciw? Proszę o podniesienie ręki. (3)
Kto wstrzymał się od głosu? (2)
Poprawka nie uzyskała poparcia komisji.
Przechodzimy do poprawki czterdziestej siódmej, pani senator Rafalskiej.
Proszę bardzo.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
Elżbieta Rafalska:**

Panie Przewodniczący, po argumentach i po rozmowie z Państwową Inspekcją Pracy wycofuję poprawkę czterdziestą siódmą, chociaż uczciwie muszę przyznać, że jest to pewien wyłom. W dotychczasowych pragmatykach i w innych ustawach takie rozwiązanie nie jest stosowane. Ale wycofuję swoją poprawkę.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.
Wobec tego przechodzimy do poprawki czterdziestej dziewiątej, pana senatora Kubiaka...
(*Głosy z sali: Czterdziestej ósmej.*)
Aha! Tak jest, tak jest. Zgadza się.
Bardzo proszę.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

To jest poprawka, która zmierza do tego, ażeby zgodę na podejmowanie zajęć zarobkowych przez pracowników Państwowej Inspekcji Pracy mógł wydawać nie tylko główny inspektor pracy, ale również okręgowy inspektor pracy.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Pani Inspektor, proszę bardzo.

**Główny Inspektor Pracy
Bożena Borys-Szopa:**

Aktualnie jest taki stan prawny, że inspektor pracy jest pracownikiem zatrudnionym w Głównym Inspektoracie Pracy i jego pracodawcą jest główny inspektor pra-

cy. Mamy pełnomocnictwa dla okręgowych inspektorów pracy i w pewnym zakresie te pełnomocnictwa upoważniają okręgowych inspektorów pracy do podejmowania takich decyzji. Musielibyśmy rozróżnić, że w zakresie okręgowych inspektorów pracy powinien być główny inspektor... Myślę, że zmiana tego zapisu nie jest wymagana ze względu na to, że wewnętrzne pełnomocnictwa, obowiązujące w ramach instytucji, takie możliwości przewidują.

Przewodniczący Antoni Szymański:

No właśnie. Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, nie ma innych głosów, wobec tego przechodzimy do głosowania.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem poprawki czterdziestej ósmej? Bardzo proszę o podniesienie ręki. (2)

Kto jest przeciw? Proszę o podniesienie ręki. (3)

Poprawka nie zyskała pozytywnej opinii komisji.

Wobec tego przechodzimy do poprawki czterdziestej dziewiątej, pana senatora Kubiaka.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Janusz Kubiak:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Ustawa gwarantuje po przeniesieniu w razie reorganizacji jednostki Państwowej Inspekcji Pracy dotychczasowe wynagrodzenie tylko przez sześć miesięcy. Ja proponuję, żeby po przeniesieniu przez cały okres otrzymywał to samo wynagrodzenie.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.

Pan inspektor, proszę.

**Zastępca Głównego Inspektora Pracy
Roman Giedrojc:**

Zapis, który jest w ustawie, jest bardzo precyzyjny i prosimy o jego niezmiennienie.

(Przewodniczący Antoni Szymański: Czyli jest to uregulowane? Jest to precyzyjnie uregulowane? Proszę powiedzieć.)

Utrzymujemy stan obecnie obowiązujący. A zatem po prostu prosimy o odrzucenie poprawki.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Rozumiem.

Czy w tej sprawie ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Nie.

Wobec tego przechodzimy do głosowania.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem poprawki czterdziestej dziewiątej?
Proszę o podniesienie ręki. (2)

Kto jest przeciw? Proszę o podniesienie ręki. (2)

Kto wstrzymał się od głosu? Proszę o podniesienie ręki. (1)

Ja się wstrzymałem od głosu.

Poprawka została pozytywnie zaopiniowana przez komisję.

Przechodzimy do poprawki pięćdziesiątej, pana senatora Wacha.

Bardzo proszę panią legislator.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu**

Agata Karwowska-Sokołowska:

To jest poprawka, która dotyczy sytuacji przenoszenia pracowników nadzorujących lub wykonujących czynności kontrolne na inne stanowisko i która zmierza do tego, żeby to przeniesienie ograniczyć w czasie. Mianowicie, na okres do sześciu miesięcy.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Pani Inspektor, czy macie państwo opinię...

Proszę bardzo, pan inspektor.

Zastępca Głównego Inspektora Pracy

Roman Giedrojć:

Panie Przewodniczący, uważamy, że to by w sposób zasadniczy ograniczało możliwości oddziaływania inspekcji pracy. Ja pozwolę sobie zacytować: „Jeżeli jest to konieczne ze względu na szczególne potrzeby Państwowej Inspekcji Pracy, pracownika nadzorującego lub wykonującego czynności kontrolne można przenieść na inne stanowisko odpowiadające jego kwalifikacjom i równorzędne pod względem wynagrodzenia”. A zatem byłoby to ograniczenie, że możemy przenieść tylko na sześć miesięcy, na dłuższy okres nie możemy. W związku z tym blokowałoby to nam możliwość skutecznego działania przy reorganizacji wewnętrznej.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Rozumiemy, rozumiemy. Dziękuję bardzo.

Możemy przejść do głosowania w tej sprawie.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem poprawki pięćdziesiątej? Proszę o podniesienie ręki. (0)

Kto jest przeciw? Proszę o podniesienie ręki. (2)

Kto wstrzymał się od głosu? (3)

Poprawka nie uzyskała rekomendacji komisji.

Poprawka pięćdziesiąta pierwsza, pana senatora Kubiaka.

Proszę bardzo.

Senator Janusz Kubiak:

Wycofuję poprawkę.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.
Poprawka pięćdziesiąta druga, komisji.
Proszę panią legislator.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Poprawka ma celu skreślenie przepisu, który nie niesie nowej treści normatywnej.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.
Była już ona omawiana na posiedzeniu komisji, wobec tego proponuję przejść do głosowania.

Przechodzimy do głosowania.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem poprawki pięćdziesiątej drugiej? (5)

Widzę, że poprawka pięćdziesiąta druga uzyskała jednogłośnie akceptację.

Przechodzimy do poprawki pięćdziesiątej trzeciej. To również jest poprawka komisji.

Proszę panią legislator.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Poprawka ma na celu doprecyzowanie przepisu określającego zasady przyznawania odprawy rentowo-emerytalnej poprzez wyraźne wskazanie, że podstawą do wypłaty odprawy jest wyłącznie przejście na rentę z tytułu niezdolności do pracy.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.

Sprawa była dyskutowana, wobec tego pozwolę sobie przeprowadzić głosowanie w tej sprawie.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem poprawki pięćdziesiątej trzeciej? Proszę o podniesienie ręki. (5)

Dziękuję bardzo.

Poprawka zyskała jednogłośnie poparcie komisji.

Przechodzimy do poprawki pięćdziesiątej czwartej, do art. 58, pana senatora Wacha.

Bardzo proszę panią legislator o przedstawienie poprawki.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Poprawka pana senatora Wacha polega na skreśleniu w art. 58 ust. 3, a tym samym prowadzi do sytuacji, w której przejście na wcześniejszą emeryturę przez pracownika Państwowej Inspekcji Pracy będzie możliwe bez względu na datę urodzenia pracownika.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję.
Proszę bardzo, pani Tomaszewska.

Senator Ewa Tomaszewska:

Dziękuję bardzo.

Z przykrością muszę stwierdzić, że choć to poszerza prawa pracownicze o prawo do przejścia na wcześniejszą emeryturę, to jednak uderza w podstawy reformy systemu ubezpieczeń społecznych, w szczególności systemu emerytalnego. Dla osób urodzonych przed 1 stycznia 1949 r. był zachowany ten tryb, natomiast dla osób urodzonych później w przypadku, gdy ze względu na szczególne warunki lub pracę w szczególnym charakterze konieczne jest wcześniejsze odejście na emeryturę, przewidziane było wprowadzenie emerytur pomostowych – i tego oczekujemy – ale innych miało to już nie dotyczyć.

Przypominam, że wydłuża nam się wiek życia, co jest świetną rzeczą, ale jednocześnie wydłużanie okresu po pracy zawodowej powoduje, że środki na świadczenia będą się zmniejszać, bo one wpłyną ze składek z tego samego okresu pracy. Stąd mam bardzo poważne zastrzeżenie.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.
Proponuję przejść do głosowania nad poprawką pięćdziesiątą czwartą.
Głosujemy.

Kto z państwa senatorów jest za poparciem poprawki pięćdziesiątej czwartej?
Proszę o podniesienie ręki. (0)

Kto jest przeciw? Proszę bardzo. (5)

Jednogłośnie poprawka nie zyskała poparcia komisji.

Kto się wstrzymał? (0)

Przechodzimy do poprawki pięćdziesiątej piątej, pana senatora Kubiaka.
Proszę.

Senator Janusz Kubiak:

Ona jest podobna, tylko obejmuje krótszy okres, gdyż w myśl art. 46 ustawy o emeryturach i rentach z funduszu ubezpieczeń przedstawiciele kontroli są tym objęci. Ale w świetle wyników poprzedniego głosowania ja wycofuję tę poprawkę.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Poprawka została wycofana.

Przechodzimy do poprawki pięćdziesiątej szóstej, pana senatora Wacha.

Proszę panią legislator.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

To jest poprawka, która zmierza do tego, ażeby zatrudnianie kobiet w ciąży oraz pracowników opiekujących się dziećmi do ośmiu lat w godzinach nadliczbowych było możliwe za ich zgodą.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Pan inspektor, proszę bardzo.

**Zastępca Głównego Inspektora Pracy
Roman Giedrojc:**

Proszę państwa, po pierwsze, jest bezwzględny zakaz pracy w godzinach nadliczbowych kobiet w ciąży, to wynika z kodeksu pracy, a po drugie, chciałbym państwu powiedzieć, że kwestie doprecyzowujące są zawarte w poprawce pięćdziesiątej siódmej. Dlatego proponujemy odrzucić poprawkę.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.

Proponuję przejść do głosowania w tej sprawie.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką pięćdziesiątą szóstą.

Kto z państwa senatorów jest za pozytywnym zaopiniowaniem poprawki? Proszę o podniesienie ręki. (0)

Kto jest za negatywnym zaopiniowaniem? Proszę o podniesienie ręki. (5)

Dziękuję.

Jednogłośnie komisja ma opinię negatywną.

Przechodzimy do poprawki pięćdziesiątej siódmej. To jest poprawka Komisji Rodziny i Polityki Społecznej.

Proszę legislator o jedno przypominające zdanie na ten temat.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Ta poprawka oczywiście utrzymuje bezwzględny zakaz dotyczący zatrudniania kobiet w ciąży w godzinach nadliczbowych, natomiast w odniesieniu do pracowników,

k którzy opiekują się dziećmi poniżej ósmego roku życia, umożliwiał im pracę w tych godzinach pod warunkiem wyrażenia przez nich zgody.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Tak jest, sprawa jest jasna.

Przechodzimy do głosowania.

Kto z państwa senatorów chce poprzeć tę poprawkę? Proszę o podniesienie ręki. (3)

Kto jest przeciw? Proszę o podniesienie ręki. (2)

Kto się wstrzymał? (0)

Poprawka zyskała poparcie komisji.

Wobec tego przechodzimy do poprawki pięćdziesiątej ósmej.

Bardzo proszę panią legislator o jedno zdanie w tej sprawie.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Poprawka pięćdziesiąta ósma zawiera dwa elementy. Pierwszy z nich, który polega na skreśleniu wyrazów „i samodzielnych”, zmierza do tego, ażeby pracownicy zatrudnieni na stanowiskach samodzielnych za pracę poza normalnymi godzinami pracy otrzymywali wynagrodzenie. A drugi element, zawarty w lit. a, to jest kwestia dostosowania terminologii do obowiązującego stanu prawnego.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Proszę.

**Zastępca Dyrektora Biura Prawa i Ustroju
w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Agnieszka Żałobka:**

Ja chcę tylko podkreślić, że poprawka w zakresie, w jakim obejmuje pracowników na stanowiskach samodzielnych wynagrodzeniem za pracę w godzinach poza normalnym czasem pracy, będzie różnicować status tych pracowników, ponieważ ustawa o pracownikach urzędów państwowych nie przewiduje dla osób zajmujących stanowiska samodzielne wynagrodzenia za czas poza normalnymi godzinami pracy. Tak że po prostu pewna grupa osób będzie otrzymywała wynagrodzenie za tak zwane godziny nadliczbowe, ale to nie są sensu stricto godziny nadliczbowe.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Proszę państwa, czy w tej sprawie są jeszcze jakieś głosy?

(Zastępca Głównego Inspektora Pracy Roman Giedrojć: Czy można jeszcze?)

Proszę bardzo.

**Zastępca Głównego Inspektora Pracy
Roman Giedrojć:**

W polskim prawie pracy do końca nie zdefiniowano pojęcia pracowników samodzielnych i to po prostu powoduje, że interpretacja może być bardzo szeroka.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do głosowania. Pani Senator, przechodzimy do głosowania.

Kto z państwa senatorów jest za poparciem poprawki pięćdziesiątej ósmej? Proszę o podniesienie ręki. (0)

Kto jest przeciw? Proszę o podniesienie ręki. (5)

Kto się wstrzymał? (0)

Komisja rekomenduje negatywnie poprawkę pięćdziesiątą ósmą.

Przechodzimy do poprawki pięćdziesiątej dziewiątej, pana senatora Kubiaka.

Bardzo proszę.

Senator Janusz Kubiak:

Uzasadnienie brzmi tak samo jak do drugiej części poprawki pięćdziesiątej ósmej.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Zatem przechodzimy do głosowania.

Kto z państwa senatorów pragnie rekomendować poprawkę pięćdziesiątą dziewiątą? Proszę o podniesienie ręki. (0)

Kto jest przeciw? Proszę o podniesienie ręki. (4)

Kto wstrzymał się od głosu? (1)

Nie było rekomendacji dla poprawki pięćdziesiątej dziewiątej.

Przechodzimy do poprawki sześćdziesiątej.

Bardzo proszę panią legislator.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Poprawka sześćdziesiąta zmierza do tego, aby główny inspektor pracy miał możliwość zawieszenia w pełnieniu obowiązków służbowych pracownika, przeciwko któremu zostało wszczęte postępowanie karne.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Czy w tej sprawie ktoś z państwa chciałby zabrać głos?

Pani Inspektor, proszę.

Główny Inspektor Pracy
Bożena Borys-Szopa:

Chciałabym zwrócić uwagę, że poprawka tylko doprecyzowuje istniejący w projekcie ustawy zapis, zresztą na wniosek Biura Legislacyjnego. Chodzi o to, żeby to nie było postępowanie w ogóle, żeby to dotyczyło tylko postępowania karnego.

Przewodniczący Antoni Szymański:

To co prawda nie był wniosek Biura Legislacyjnego, ale rozumiem, że pani inspektor popiera ten wniosek, tak?

(Główny Inspektor Pracy Bożena Borys-Szopa: Tak.)

Rozumiem, że możemy przejść do głosowania w tej sprawie.

Przechodzimy do głosowania.

Kto z państwa senatorów popiera poprawkę sześćdziesiątą? Proszę o podniesienie ręki. (5)

Wszystkie osoby. Pan senator Augustyn również zagłosował, prawda? Tak.

Wobec tego poprawka uzyskała pozytywną rekomendację komisji.

Przechodzimy do poprawki sześćdziesiątej pierwszej, pana senatora Kubiaka.

Bardzo proszę o zabranie głosu.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Przepraszam, nie słyhać.

Senator Janusz Kubiak:

Dotyczy ona rozwiązania stosunku pracy z pracownikiem mianowanym wykonującym czynności kontrolne. Może to nastąpić w drodze wypowiedzenia w razie niedawania rękojmi należytego wywiązywania się z obowiązków służbowych. Kwestia oceną jest to „niedawanie rękojmi należytego wywiązywania się z obowiązków służbowych”. Dlatego proponuję skreślenie tego przepisu.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Pan inspektor, proszę bardzo.

Zastępca Głównego Inspektora Pracy
Roman Giedrojc:

Inspekcja pracy ma odmienne zdanie. „Niedawanie rękojmi” to pojęcie konstytucyjne. Po prostu może być popełniony czyn, który nie daje komuś możliwości funkcjonowania jako inspektor pracy. Ten przepis nie jest przypisany wyłącznie na potrzeby naszej ustawy. Między innymi jest on w ustawie o urzędnikach państwowych, i nie tylko.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Proponuję przejść do głosowania w tej sprawie.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką sześćdziesiątą pierwszą.

Kto z państwa senatorów popiera poprawkę sześćdziesiątą pierwszą? Proszę o podniesienie ręki. (2)

Kto jest przeciw? Proszę o podniesienie ręki. (3)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo.

Komisja nie udzieliła rekomendacji poprawce.

Przechodzimy do poprawki sześćdziesiątej drugiej.

Bardzo proszę o jej przedstawienie pana senatora Kubiaka.

Senator Janusz Kubiak:

Chciałbym zmodyfikować poprawkę, jeżeli to jest możliwe. Pozostawiłbym pkt 5, ale dotyczyłby on postępowania karnego toczącego się przeciwko pracownikowi przez okres dłuższy niż jeden rok. Tak przyjęliśmy między innymi dla służby celnej. Nie trzy miesiące. Pierwotnie była to poprawka dalej idąca, w ogóle o skreślenie.

Jeżeli jest taka możliwość, to prosiłbym Biuro Legislacyjne, żeby mi wyjaśniło, bo poprawka jest przypisana również do senatora Wacha. Dziękuję.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo proszę.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Oczywiście, jest możliwość modyfikacji poprawki, z tym że jako pierwszą należy przegłosować dalej idącą poprawkę senatora Wacha, czyli o skreślenie całego pktu 5, następnie w zestawieniu będzie poprawka zmodyfikowana przez pana senatora Kubiaka.

A więc i tak najpierw trzeba przegłosować poprawkę w takim brzmieniu, jakie jest obecnie w poprawce sześćdziesiątej drugiej. I dojdzie kolejna poprawka, która będzie brzmiała: „W art. 63 w ust. 1 w pkt 5 wyrazy...

(Przewodniczący Antoni Szymański: ...zastępuje się wyrazami „jeden rok”)

...zastępuje się wyrazami „jeden rok”.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Proponuję zatem przejść do głosowania nad poprawką sześćdziesiątą drugą, która jest zapisana...

Pani Dyrektor, proszę bardzo.

**Zastępca Dyrektora Biura Prawa i Ustroju
w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Agnieszka Żałobka:**

Chciałabym tylko zwrócić państwa uwagę na to, że wobec braku uregulowań dotyczących wynagrodzenia za ten okres pozostanie nam... Nie, bo to jest kwestia

rozwiązania za wypowiedzeniem, tak? Nie zawieszenia? Nie przedłużamy okresu zawieszenia?

(Przewodniczący Antoni Szymański: Tak.)

Przepraszam.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję.

Najpierw przejdziemy do głosowania w sprawie poprawki, która jest zapisana jako poprawka sześćdziesiąta druga.

Kto z państwa senatorów jest za pozytywną rekomendacją? Proszę o podniesienie ręki. (0)

Kto jest przeciw? Proszę o podniesienie ręki. (3)

Kto wstrzymał się od głosu? (2)

Poprawka nie zyskała rekomendacji komisji.

Wobec tego możemy przejść do zmodyfikowanej poprawki pana senatora Kubiaka.

Proszę jeszcze przypomnieć, jak ona by brzmiała?

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

W art. 63 w ust. 1 w pkt 5 wyrazy „trzy miesiące” zastępuje się wyrazami „jeden rok”.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.

Pani Inspektor, proszę bardzo.

**Główny Inspektor Pracy
Bożena Borys-Szopa:**

Chciałabym zwrócić uwagę, że art. 63 dotyczy możliwości rozwiązania stosunku pracy w drodze wypowiedzenia w razie określonych przypadków. Chciałabym też zwrócić uwagę na słowo „może” – „z pracownikiem mianowanym wykonującym czynności kontrolne może nastąpić w drodze wypowiedzenia stron”. Czyli nie musi. A więc myślę, że zapis, jaki jest w tej chwili, „trzy miesiące, jest optymalny.

Oczywiście, postępowanie w stosunku do pracownika może toczyć się również rok. Jeżeli główny inspektor pracy poweźmie informację o tym, że jest to postępowanie w sprawie, a nie przeciwko pracownikowi, to nie musi z nim rozwiązywać umowy o pracę, a jeżeli już w pierwszym, drugim lub trzecim miesiącu główny inspektor pracy poweźmie informację, że jest to postępowanie przeciwko inspektorowi pracy, na przykład w sprawie dotyczącej korupcji, to utrzymywanie go przez jeden rok i wypłacanie mu wynagrodzenia wydaje się nierozsądne. Proszę również zważyć na fakt uwagę, że nawet jeśli będzie wypowiedzenie, to przy jakimś nadzwyczajnym zbiegu

negatywnych okoliczności inspektor może wnieść do sądu sprawę o przywrócenie do pracy.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.
Pan senator Kubiak proszę.

Senator Janusz Kubiak:

Nie mogę zgodzić się z panią minister. Zapis mówi wyraźnie „postępowania karnego toczącego się przeciwko”, czyli po przedstawieniu zarzutów, czyli w razie postępowania *in personam*, a nie *in rem*. Dlatego w tym zakresie nie mogę się zgodzić. Dziękuję.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.
Czy w tej sprawie ktoś jeszcze?
Przechodzimy do głosowania.
Kto z państwa senatorów jest za pozytywnym zaopiniowaniem zaprezentowanej poprawki zmieniającej art. 63? Proszę o podniesienie ręki. (2)
Kto jest przeciw? Proszę o podniesienie ręki. (2)
Kto wstrzymał się od głosu? (1)
Ja się wstrzymałem od głosu.
Dziękuję.
Wobec tego poprawka nie uzyskała pozytywnej rekomendacji.
Przechodzimy do poprawki sześćdziesiątej trzeciej. To jest już omawiana poprawka komisji.
Ale proszę panią legislator o jedno zdanie przypomnienia.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

To jest poprawka, która ma na celu ujednoczenie terminologii ustawy.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Tak jest. Przypominam, że ona nie budziła wątpliwości.
Przechodzimy do głosowania.
Kto z państwa senatorów jest za jej przyjęciem? (5)
Jednogłośnie za.
Dziękuję bardzo.
Przechodzimy do poprawki sześćdziesiątej czwartej. Ona również była wspólnie przyjęta i nie budziła wątpliwości.
Proszę bardzo panią legislator.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Poprawka ma na celu dostosowania terminologii ustawy do obowiązującego kodeksu karnego,

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Możemy przejść do głosowania.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem poprawki? Proszę o podniesienie ręki. (5)

Jednogłośnie pozytywna rekomendacja komisji.

Przechodzimy do poprawki sześćdziesiątej piątej.

Poproszę o jej przedstawienie pana senatora Kubiaka.

Senator Janusz Kubiak:

To dotyczy rozwiązania stosunku pracy z pracownikiem mianowanym bez wypowiedzenia, czyli wręczenia wilczego biletu. Nie ma żadnej definicji, na czym polega to ciężkie naruszenie przepisów przez pracownika wykonującego między innymi czynności kontrolne. Do pracowników mianowanych stosujemy ogólne przepisy kodeksu pracy.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Pani Inspektor. proszę.

**Główny Inspektor Pracy
Bożena Borys-Szopa:**

Ja podam przykład, który mnie przywitał, jak objęłam urząd. Inspektor pracy z poziomem alkoholu we krwi 3,7% podejmował czynności kontrolne i awanturował się z pracodawcą, ten poczuł się zobowiązany do powiadomienia policji. Pan inspektor pracy został przez policję wyprowadzony. Powiem szczerze, że jako główny inspektor pracy nie widzę miejsca dla takich pracowników w Państwowej Inspekcji Pracy, zwłaszcza inspektorów, którzy są organami w rozumieniu ustawy. Nie widzę dla nich miejsca.

Oczywiście jest procedura i powiem o niej dwa słowa. Z punktu widzenia procedury inspekcyjnej powinniśmy wszcząć postępowania dyscyplinarne w celu ewentualnego wydalenia go z urzędu. Mieliśmy takie przykłady w przeszłości, bo ja to zweryfikowałam. Postępowanie dyscyplinarne w pierwszej i w drugiej instancji często trwa dwa lata. Oczywiście przez całe te dwa lata inspektor pracy nie wykonuje czynności, bo jest zawieszony, inni inspektorzy muszą za niego te czynności wykonywać, ale wynagrodzenie otrzymuje. Mówimy o ciężkim naruszeniu podstawowych obowiązków pracowniczych.

Następna poprawka, która została zgłoszona przez komisję, uzupełnia ten zapis o wyrazy: „albo prawomocnego skazania za przestępstwo umyślne”. Czyli to będzie uzupełnienie o taką sytuację. W związku z czym... Dziękuję.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.

Panie Senatorze, jedno zdanie i przejdziemy do głosowania.

Senator Janusz Kubiak:

Dokładnie jedno zdanie. Art. 6 wspomnianej konwencji mówi tak: „Personel inspekcji pracy będzie się składał z urzędników publicznych, których status i warunki służby zapewniają stałość zatrudnienia oraz niezależność od wszelkich zmian rządu i od jakichkolwiek niewłaściwych wpływów z zewnątrz”. Dziękuję.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Nie, nie.

Przechodzimy do głosowania.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem poprawki sześćdziesiątej piątej?
Proszę o podniesienie ręki. (0)

Kto jest przeciw? Proszę o podniesienie ręki. (3)

Kto wstrzymał się od głosu? (2)

Komisja nie rekomenduje pozytywnie poprawki sześćdziesiątej piątej.

Przechodzimy do poprawki w tym zakresie Komisji Rodziny i Polityki Społecznej.

Ponieważ była już ona przed chwilą omówiona w kontekście poprawki sześćdziesiątej piątej, możemy przejść do głosowania w tej sprawie.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem poprawki sześćdziesiątej szóstej?
Proszę o podniesienie ręki. (5)

Jednogłośnie za.

Wobec tego przechodzimy do poprawki sześćdziesiątej siódmej...

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Przepraszam, ona została przegłosowana.

Sześćdziesiąta ósma.

Proszę pana senatora Augustyna o jej przedstawienie.

Senator Mieczysław Augustyn:

Poprawka zmierza do zmniejszenia restrykcyjności wymierzanej kary.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Tak jest, tak jest, tak jest. Dziękuję bardzo.

Czy możemy przejść do głosowania?

(*Głosy z sali:* Tak, tak.)

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem poprawki sześćdziesiątej ósmej?
Proszę o podniesienie ręki. (2)

Kto jest przeciw? Proszę o podniesienie ręki. (2)

Kto wstrzymał się od głosu? (1)

Dziękuję bardzo.

Nie uzyskała rekomendacji komisji.

Przechodzimy do poprawki sześćdziesiątej dziewiątej, na str. 12.

Proszę pana senator Augustyna.

Senator Mieczysław Augustyn:

Chodzi o precyzyjniejsze sformułowanie, po to żeby była większa jasność tego przepisu.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Czy w tej sprawie ktoś z państwa chciałby zabrać głos?

(*Senator Ewa Tomaszewska:* Ja nie rozumiem...)

Pani Tomaszewska prosi jednak o szersze wyjaśnienie poprawki sześćdziesiątej dziewiątej, Panie Senatorze.

(*Senator Mieczysław Augustyn:* Poproszę pana mecenasa.)

Proszę bardzo.

**Zastępca Dyrektora Departamentu Przedsiębiorczości i Dialogu Społecznego
w Biurze Konfederacji Pracodawców Polskich**

Henryk Michałowicz:

W poprawce chodzi o to, żeby jasno napisać, że nie może być takiej sytuacji, że organ, który decyduje, ma całkowitą swobodę decyzji, kiedy grzywna będzie mogła być umniejszona, ewentualnie zredukowana w całości. Dziękuję.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Pani Inspektor, bardzo proszę.

Główny Inspektor Pracy

Bożena Borys-Szopa:

Było to bardzo gorąco dyskutowane podczas posiedzeń komisji ze względu na to, że jest to jednak grzywna w celu przymuszenia, a więc nie oznacza to, że pracodawca tak od razu dobrowolnie się zdecydował. Jak państwo wiecie, gdyby podjął decyzję o tym, że nie musi być przymuszany, to oczywistą rzeczą jest, że grzywny by nie było. Jeśli chodzi o grzywnę w celu przymuszenia, to jednak urząd powinien mieć możliwość podjęcia decyzji co do tego, czy ona ma być zwrócona w całości, czy w związku z przymuszeniem poniesiono jakieś koszty.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę jeszcze...

(*Senator Mieczysław Augustyn: Bardzo proszę.*)

**Zastępca Dyrektora Departamentu Przedsiębiorczości i Dialogu Społecznego
w Biurze Konfederacji Pracodawców Polskich
Henryk Michałowicz:**

Jeżeli zgodzilibyśmy się z tą tezą, to chciałbym też zwrócić uwagę, że praktycznie, według mnie przynajmniej, ustawa powinna pokazywać w szczególności, w jakich okolicznościach będzie to miało miejsce. W tym momencie, według mnie, nie ma takich przesłanek.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.

Proponuję przejść do głosowania w tej sprawie.

Patrzę również na zegarek. To nie jest 10.15 tylko 11.15.

Proszę państwa, przechodzimy do głosowania.

Kto z państwa senatorów jest za poparciem poprawki sześćdziesiątej dziewiątej? Proszę o podniesienie ręki. (2)

Kto jest przeciw? Proszę o podniesienie ręki. (3) Kto się wstrzymał? (0)

Komisja nie rekomenduje poprawki.

Następnie mamy poprawkę siedemdziesiątą pierwszą, naszej komisji.

Proszę panią legislator.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Poprawka ma na celu utrzymanie obowiązującego stanu prawnego, który wynika z kodeksu pracy, w zakresie zatrudniania młodocianych, jeżeli chodzi o właściwe organy Państwowej Inspekcji Pracy.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.

Jak sądzę, możemy przejść do głosowania w tej sprawie.

Przechodzimy do głosowania.

Kto z państwa senatorów jest za poparciem poprawki? Proszę o podniesienie ręki. (3)

Kto jest przeciw? (0)

Kto wstrzymał się od głosu? (2)

Dziękuję bardzo.

Poprawka zyskała pozytywną rekomendację komisji.

Proszę panią legislator o przedstawienie poprawki siedemdziesiątej drugiej, również naszej komisji.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Dziękuję.

Poprawka ma na celu uzupełnienie katalogu wykroczeń przeciwko prawom pracownika.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Tak jest.

Dwa słowa pani...

Senator Ewa Tomaszewska:

Chciałabym dodać, że to jest poprawka wprowadzona na wniosek Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego dla właściwego zabezpieczenia akt...

Przewodniczący Antoni Szymański:

Tak jest. Po dyskusji nie było wątpliwości w tej sprawie.

Proszę państwa, przechodzimy do głosowania.

Kto z państwa senatorów pragnie poprzeć poprawkę siedemdziesiątą drugą?
Proszę o podniesienie ręki. (5)

Jak widzę, jednogłośnie za.

Dziękuję bardzo.

Poprawka zyskała rekomendację.

Wobec tego przechodzimy do poprawki siedemdziesiątej trzeciej.

Proszę pana senatora Augustyna o jej przedstawienie.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, tak. To należy przegłosować łącznie.

Senator Mieczysław Augustyn:

Poprawki, podobnie jak poprzednie, zmierzają do zmniejszenia restrykcyjności kary.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Tak jest. Dziękuję bardzo.

Sprawa jest jasna.

Kto z państwa senatorów pragnie poprzeć poprawki? Proszę o podniesienie ręki. (2)

Kto jest przeciw? (3)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję.

Wobec tego nie ma pozytywnej rekomendacji komisji.

Jesteśmy przy poprawce siedemdziesiątej piątej.
Po wyrazach: „higieny pracy” dodaje się: „w zakładzie pracy”.
Bardzo proszę, Panie Senatorze Augustyn.

Senator Mieczysław Augustyn:

Tu chodzi o uściślenie.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Tak.

Czy mogę prosić panią inspektor, bo mam wątpliwości?
Proszę bardzo, pan inspektor.

**Zastępca Głównego Inspektora Pracy
Roman Giedrojc:**

Odpowiadam w następujący sposób. Generalnie to po prostu zawęża tę możliwość. Jeżeli posługujemy się pojęciem „zakład pracy”, to dotyczy pracodawcy i grzywnę będzie można nałożyć tylko w stosunku do pracodawcy, do przedsiębiorcy już nie.

W związku z tym po prostu jesteśmy zdecydowanie za odrzuceniem poprawki.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Rozumiem, że możemy przejść do głosowania w tej sprawie.

Kto z państwa senatorów pragnie pozytywnie zaopiniować poprawkę siedemdziesiątą piątą? Proszę o podniesienie ręki. (2)

Kto jest przeciw? (3)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do poprawki siedemdziesiątej szóstej.

Proszę pana senatora Augustyna, autora poprawki.

Senator Mieczysław Augustyn:

Poprawka jest z bloku tych, które mają zawęzić możliwość kontroli. Ten blok już omawialiśmy, a to jest konsekwencja.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Proszę bardzo, pan inspektor.

**Zastępca Głównego Inspektora Pracy
Roman Giedrojc:**

Argumentacja jest dokładnie taka sama, jak uzasadniałem przed chwilą. Także zdecydowanie prosimy o odrzucenie.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.

Zatem przechodzimy do głosowania nad poprawką siedemdziesiątą szóstą.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem poprawki siedemdziesiątej szóstej?

Proszę o podniesienie ręki. (2)

Kto jest przeciw? (3)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo.

Poprawka nie uzyskała rekomendacji komisji.

Jesteśmy w tej chwili przy poprawce siedemdziesiątej ósmej, pana senatora Augustyna.

Panie Senatorze, bardzo proszę o jej przedstawienie.

(*Senator Mieczysław Augustyn: Muszę się zastanowić.*)

Czy panią inspektor mogę prosić w tej sprawie? A zaraz do pana senatora wrócimy.

Główny Inspektor Pracy

Bożena Borys-Szopa:

Tak. Jeżeli dobrze czytam, to chodzi tutaj o to, że zastępuje się wyrazami: „właściwego okręgowego inspektora pracy”... Myślę, że jest to konsekwencja wcześniejszej poprawki, która została odrzucona, dotyczącej tego, że inspektor nie byłby organem. A więc pozostawienie takiego zapisu, jak jest, bez zezwolenia właściwego inspektora pracy.

Wnoszę o odrzucenie poprawki.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję. Ale tak chyba nie jest.

Panie Senatorze?

Pani Legislator?

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

To znaczy, nie jest prawdą, że jest to konsekwencja tych zmian, ponieważ akurat ta poprawka nie była ujęta w bloku pana senatora Szymańskiego i ma niezależny byt od bloku, który pan senator proponował.

Faktycznie ona wprowadza zmianę, która będzie się sprowadzała do tego, że karze grzywny będzie podlegała osoba niewykonująca w wyznaczonym terminie nakazu wydanego właśnie na szczeblu okręgowego inspektora pracy. A w tym stanie prawnym, który jest zaproponowany w ustawie, byłby to nakaz wydawany przez organ Państwowej Inspekcji Pracy.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Przewodniczący Antoni Szymański:

Ale jakieś nowe treści?

(*Zastępca Głównego Inspektora Pracy Roman Giedrojć: Chciałbym uzupełnić.*)

Proszę bardzo.

**Zastępca Głównego Inspektora Pracy
Roman Giedrojć:**

W obecnym stanie prawnym jest tak, że niewykonanie decyzji inspektora pracy jest zagrożone grzywną. W tej sytuacji odnosimy wrażenie, że ten zapis powodowałby, że tylko niewykonanie decyzji właściwego okręgowego inspektora pracy było zagrożone grzywną, a nie – inspektora pracy.

Zdecydowanie wnosimy o odrzucenie poprawki.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.

Kończymy dyskusję i przechodzimy do głosowania nad poprawką siedemdziesiątą ósmą.

Kto z państwa senatorów pragnie poprzeć poprawkę siedemdziesiątą ósmą? Proszę o podniesienie ręki.

Kto jest...? Nie, nie, sekundkę.

Kto jest za? (1)

Kto jest przeciw? Proszę o podniesienie ręki. (3)

Kto wstrzymał się od głosu? (1)

Poprawka nie uzyskała pozytywnej rekomendacji komisji.

Przechodzimy do poprawki siedemdziesiątej dziewiątej.

Bardzo proszę pana senatora Augustyna. Siedemdziesiąta dziewiąta, str. 14, w art. 96.

Senator Mieczysław Augustyn:

Po namyśle poprawkę wycofuję.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.

Poprawka została wycofana.

Przechodzimy do poprawki osiemdziesiątej.

(*Senator Stanisław Kogut: Nie, osiemdziesiątej drugiej.*)

Przepraszam, ona już była w tamtym bloku.

Poprawka osiemdziesiąta druga, zgłoszona przez panią senator Tomaszewską.

Proszę dwa słowa, Pani Senator.

Senator Ewa Tomaszewska:

Jest to poprawka zgłoszona tylko dla spójności prawnej. Także nie była kolizyjna.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Nie budziła wątpliwości. Dziękuję bardzo.

Sądzę, że możemy przejść do głosowania nad poprawką osiemdziesiątą drugą.

Kto z państwa senatorów pragnie poprzeć poprawkę? Proszę o podniesienie ręki. (3)

Kto jest przeciw? (0)

Kto wstrzymał się od głosu w tej sprawie? (2)

Dziękuję bardzo.

Poprawka osiemdziesiąta trzecia.

Bardzo proszę o przedstawienie, Pani Dyrektor.

**Zastępca Dyrektora Biura Prawa i Ustroju
w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Agnieszka Żałobka:**

Poprawka ma na celu dookreślenie uprawnień organów Państwowej Inspekcji Pracy w postępowaniu karnym. Projekt przewiduje, że organy te mogą wykonywać prawa pokrzywdzonego w tym postępowaniu. Chcemy zwrócić uwagę, że jest to tryb postępowania nieznanym procedurze karnej. Jedynie zakład ubezpieczeń może występować i to nie obok, tylko zamiast pokrzywdzonego w zakresie, w jakim pokrył szkodę bądź jest zobowiązany do jej naprawienia.

Obawiamy się, że takie sformułowanie: „wykonywać prawa pokrzywdzonego” może spowodować liczne wątpliwości interpretacyjne i praktyczne, w szczególności w sytuacji kiedy pokrzywdzony sam będzie wykonywał swoje uprawnienia. Wówczas organ Państwowej Inspekcji Pracy występuje obok niego, na przykład reprezentując inne stanowisko, co spowoduje duże kłopoty w takim postępowaniu.

Naszym zamiarem jest precyzyjne określenie tych kompetencji Państwowej Inspekcji Pracy w postępowaniu karnym, które umożliwią realizację celu, jaki jest wyrażony w dotychczasowym art. 100. A mianowicie proponujemy, żeby organom tym przysługiwało zażalenie nie tylko na odmowę wszczęcia postępowania, ale również na umorzenie postępowania przygotowawczego, jak również docelowo – po wyczerpaniu procedury odwoławczej i pozostawieniu negatywnej decyzji organów prowadzących postępowanie karne, o odmowie wszczęcia postępowania bądź umorzeniu postępowania przygotowawczego – do wniesienia aktu oskarżenia zarówno przy odmowie wszczęcia postępowania, jak i przy umorzeniu.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Najpierw poproszę panią legislator, która ma pewną propozycję w tej sprawie.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Jeszcze pragnę poddać pod rozagę państwa małą modyfikację poprawki, która polegałaby na doprecyzowaniu odesłania w art. 330 w §2. Jest tam mowa o art. 306 §1a i 2. Proponuję, żeby to było odesłanie do art. 306 §1–2, czyli §1, 1a, 2.

**Zastępca Dyrektora Biura Prawa i Ustroju
w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Agnieszka Żałobka:**

Przyjmujemy sugestię.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.

Wobec tego w taki sposób modyfikuję poprawkę w art. 100.

Pani Inspektor?

**Główny Inspektor Pracy
Bożena Borys-Szopa:**

Nie mamy żadnych zastrzeżeń. Dziękujemy bardzo.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.

Pragnę przejść do głosowania w tej sprawie. Nie ma sprzeciwu.

Wobec tego przechodzimy do głosowania nad poprawką osiemdziesiątą trzecią.

Kto z państwa senatorów jest za poprawką osiemdziesiątą trzecią? Proszę o podniesienie ręki. (5)

Dziękuję bardzo.

Poprawka zyskała jednogłośnie poparcie komisji.

Zmierzamy do poprawki osiemdziesiątej piątej, Komisji Rodziny i Polityki Społecznej.

Bardzo proszę panią legislator.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Poprawka uzupełnia upoważnienie do wydania aktu wykonawczego o wytyczne dotyczące jego treści.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.

Myślę, że możemy przejść do głosowania w tej sprawie.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem poprawki? Proszę o podniesienie ręki. (5)

Tak. Jednogłośnie za.

Przechodzimy do poprawki osiemdziesiątej siódmej.

Poproszę panią legislator o dwa zdania, ponieważ ta poprawka Komisji Rodziny i Polityki Społecznej była już omawiana.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Poprawka ma na celu doprecyzowanie przepisu. Który mówi o karaniu za wykroczenie popełnione w warunkach tak zwanej recydywy specjalnej.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Tak. Dziękuję bardzo.

Sprawa była omawiana na posiedzeniu komisji.

Wobec tego proponuję przejść do głosowania. Nie ma sprzeciwu.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem poprawki osiemdziesiątej siódmej? Proszę o podniesienie ręki. (5)

Jednogłośnie za, bo pan senator Augustyn również głosował za.

Przechodzimy do poprawki osiemdziesiątej ósmej, pana senatora Augustyna.

Skreśla się art. 103.

(Senator Mieczysław Augustyn: Bardzo proszę pana mecenasa o...)

Bardzo proszę.

**Zastępca Dyrektora Departamentu Przedsiębiorczości i Dialogu Społecznego
w Biurze Konfederacji Pracodawców Polskich
Henryk Michałowicz:**

W naszej poprawce chodzi przede wszystkim o to, żeby uszanować wolę partnerów społecznych. Ponieważ ustawa o pracy tymczasowej została wypracowana wspólnie przez związki zawodowe, organizacje pracodawców i stronę rządową w komisji trójstronnej, w związku z tym wydawało nam się słuszne, że jakiegokolwiek zmiany w tej ustawie powinny być dane do dyspozycji partnerom społecznym, którzy wspólnie zmieniliby kompleksowo całą ustawę. A nie takie dorywcze zmiany w tej ustawie, prawda?

Czyli merytorycznie jest to, w moim przekonaniu, dobra zmiana, ale wydaje mi się, że lepiej, żeby te sprawy były rozgrywane między związkami zawodowymi i organizacjami pracodawców.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.

Senator Mieczysław Augustyn:

Takie jest stanowisko klubu Platformy.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Pani Tomaszewska, potem pani inspektor.

Proszę bardzo.

Senator Ewa Tomaszewska:

Dziękuję bardzo.

Zgadzam się z takim kierunkiem, żeby konsultować tę ustawę, ale chciałabym stwierdzić, że na mocy ustawy o związkach zawodowych i ustawy o organizacjach pracodawców ustawa o Państwowej Inspekcji Pracy była kierowana do partnerów społecznych, a więc wszyscy zainteresowani mogli w ten przepis zajrzeć. W związku z czym jeśli nie ma zastrzeżeń, a przepis pojawił się już na tym ostatnim szczeblu, w Senacie, to wydaje mi się, że w tej chwili, szczególnie, że państwo nie mają merytorycznych zastrzeżeń, możemy chyba spokojnie przejść nad tym do porządku dziennego, że on istnieje. Dziękuję.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Pani Inspektor, bardzo proszę.

**Główny Inspektor Pracy
Bożena Borys-Szopa:**

Chciałabym zwrócić uwagę, że art. 103 dotyczy właśnie pracowników tymczasowych i odnosi się do obowiązków pracodawcy zatrudniającego takiego pracownika. Chodzi o odzież, obuwie robocze, środki ochrony indywidualnej, szkolenia, czyli to wszystko, co z punktu widzenia bezpieczeństwa i higieny pracy jest tym minimum, jakie każdy pracownik powinien mieć zapewnione. To jest w tym artykule ustawy. Jego skreślenie pozostawiłoby całą pracę tymczasową poza jakąkolwiek regulacją.

W związku z tym jesteśmy za odrzuceniem poprawki.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Bardzo dziękuję.

Proponuję przejść do głosowania nad poprawką osiemdziesiątą ósmą.

Kto z państwa senatorów jest za pozytywnym zaopiniowaniem poprawki osiemdziesiątej ósmej? Proszę o podniesienie ręki. (1)

Kto jest przeciw? Proszę o podniesienie ręki. (3)

Kto wstrzymał się od głosu? (1)

Poprawka nie uzyskała pozytywnej rekomendacji komisji.

Przechodzimy do poprawki osiemdziesiątej dziewiątej.

Bardzo proszę.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

To jest poprawka, która zmierza do doprecyzowania przepisu przejściowego w zakresie zachowania przez pracowników Państwowej Inspekcji Pracy zarówno uprawnień pracowniczych, jak i uprawnień do wykonywania lub nadzorowania czynności kontrolnych.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Poprawka była dyskutowana na posiedzeniu komisji i zyskała jednogłośnie rekomendację.

Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, przejdziemy do głosowania. Nie słyszę.

Wobec tego kto z pań i panów senatorów chciałby pozytywnie rekomendować poprawkę osiemdziesiątą dziewiątą? Proszę o podniesienie ręki. (5)

Kto jest przeciw? Proszę o podniesienie ręki. (0)

Nie dostrzegłem, jak panowie głosowali.

(Senator Ewa Tomaszewska: Byli za.)

Za, czyli jednogłośnie za.

Poprawka dziewięćdziesiąta pierwsza.

Proszę panią legislator.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

To jest poprawka, która ma na celu doprecyzowanie organów właściwych do przejęcia toczących się postępowań.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.

Możemy przejść do głosowania w tej sprawie.

Kto z państwa senatorów pragnie poprzeć poprawkę dziewięćdziesiątą pierwszą? Proszę o podniesienie ręki. (3)

Kto jest przeciw? Proszę o podniesienie ręki. (0)

Kto wstrzymał się od głosu? (2)

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do poprawki dziewięćdziesiątej drugiej.

Bardzo proszę panią legislator.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Poprawka usuwa z ustawy potoczne sformułowanie.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Tak jest. Dziękuję.

Możemy przejść do głosowania, bo to było dla nas oczywiste.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem? Proszę o podniesienie ręki. (5)

Jednogłośnie za pozytywną rekomendacją.

I ostatnia poprawka, dziewięćdziesiąta trzecia.

Bardzo proszę panią legislator.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

To jest poprawka, która ma charakter uściślający i redakcyjny.

Przewodniczący Antoni Szymański:

Dziękuję bardzo.

Też była dyskutowana, wobec czego możemy przejść do głosowania. Nie słyszę sprzeciwu.

Przechodzimy do głosowania.

Kto z państwa senatorów pragnie pozytywnie zaopiniować poprawkę pięćdziesiątą trzecią? Proszę o podniesienie ręki. (5)

Dziękuję bardzo. Jednogłośnie za.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Nad całością nie głosujemy, nie ma takiej potrzeby.

Chciałbym zaproponować, żeby konsekwentnie sprawozdawcą komisji była pani Ewa Tomaszewska.

Nie ma sprzeciwu. Jest akceptacja, jak rozumiem. Dobrze.

Wobec tego pani Tomaszewska będzie sprawozdawcą komisji w tej sprawie.

Na tym zamykam posiedzenie komisji.

Dziękuję państwu bardzo.

(Koniec posiedzenia o godzinie 11 minut 30)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851